

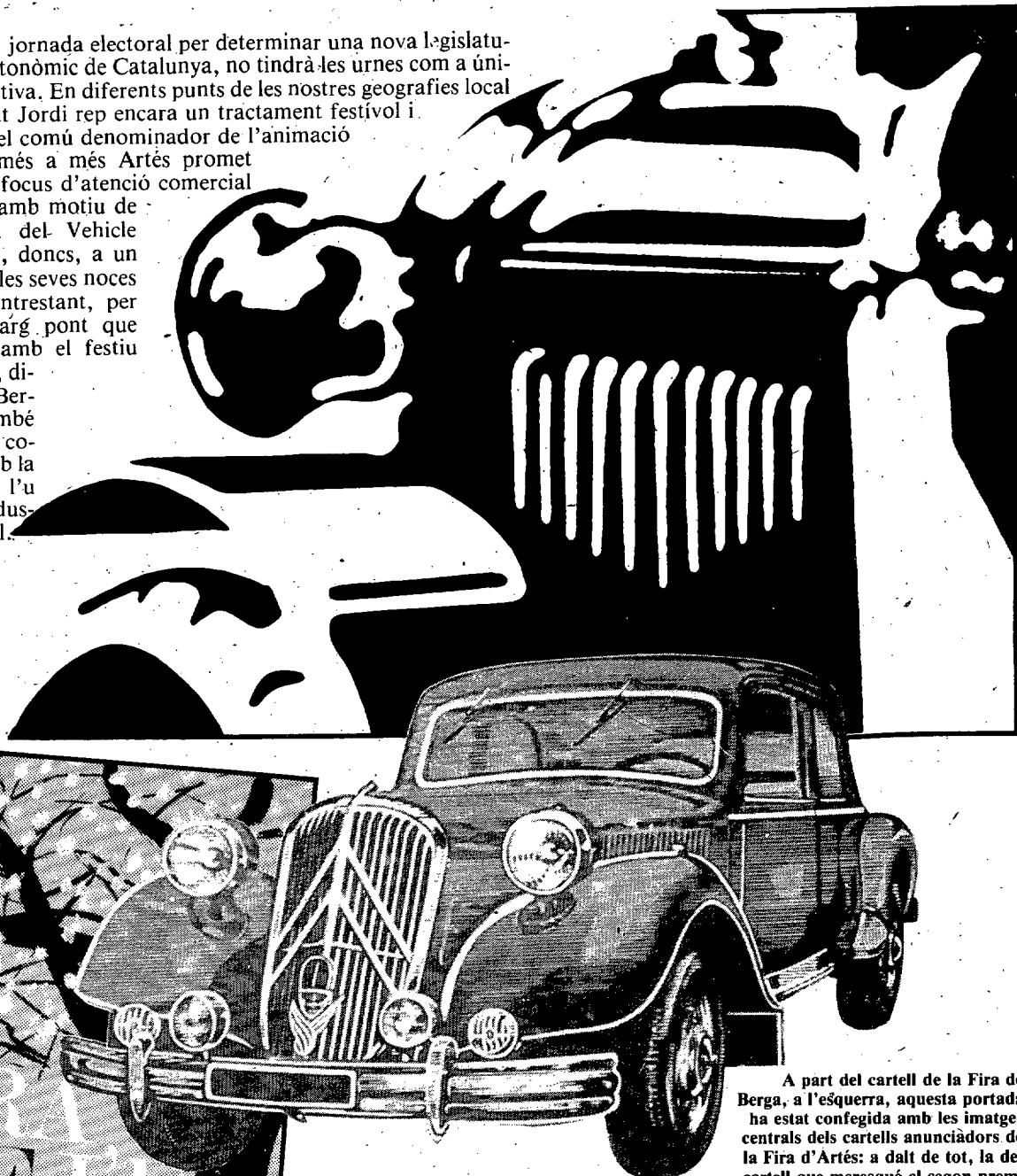
regio**informatiu
intercomarcal**

Diumenge, 29 d'abril de 1984

Bages/Berguedà/Solsonès

Any VI - N.º. 883 - Preu 15 pessetes

Avui, diumenge, jornada electoral per determinar una nova legislatura al Govern autonòmic de Catalunya, no tindrà les urnes com a única cita participativa. En diferents punts de les nostres geografies local i comarcal, Sant Jordi rep encara un tractament festiu i engrescat amb el comú denominador de l'animació al carrer, i a més a més Artés promet convertir-se en focus d'atenció comercial de la comarca amb motiu de la XXIV Fira del Vehicle Usat; certamen, doncs, a un pas de celebrar les seves noces d'argent. I mentrestant, per arrodonir el llarg pont que hom establirà amb el festiu primer de maig, dimarts vinent, Berga comença també a projectar-se comarcalment amb la seva "Fira de l'u de maig", industrial i comercial.

A part del cartell de la Fira de Berga, a l'esquerra, aquesta portada ha estat confeccionada amb les imatges centrals dels cartells anunciadors de la Fira d'Artés: a dalt de tot, la del cartell que meregué el segon premi i immediatament damunt d'aquestes línies la del cartell que rebé el primer premi i s'establí, per tant com a anunciador oficial del certamen.

Pàgines especials de la 2 a la 15

Berga i Artés: dies entre fira i fira

**Noves publicacions a Manresa i a Berga
al redós d'una participada Festa del Llibre**

Josep Gual i Planç

la dinàmica d'un
POBLE

faig

POETES del SEGLE XX

CARLES RIBA
EUGENIO MONTALE
T.S. ELIOT
JORGE GUILLÉN
R.M. RILKE

EL CATALÀ
AL MÓN

VEHICLE USAT A ARTÉS

Diumenge, 29
d'abril 1984

Se celebra aquest cap de setmana, i enguany arriba a

"La Fira del Vehicle Usat d'Artés", important de la voluntat industrial

La Fira del Vehicle Usat arriba un any més a Artés amb l'intent de ser l'aparador del comerç i la indústria bagenca. En l'edició d'enguany, tot i mantenir les pautes que la conformen any rera any en la seva especial idiosincràsia de ser un dels centres d'exposició més importants de la setena regió, presenta unes particularitats pròpies que la diferencien notablement de les precedents i tot fa pensar que també de les futures.

El fet més sorprenent que es dona en la present edició és la coincidència, amb les eleccions al Parlament de Catalunya, fet que en principi pot influir en l'assistència al recinte firal i no es creu que se superi la xifra de quasi seixanta mil persones que van acudir l'any passat. És notable el fet que al moment de redactar aquesta informació s'havien desbordat les previsions inicials pel que fa a la presència d'expositors, sent necessari ampliar la zona destinada a l'efecte per tal de donar cabuda a tothom.

Quant a l'habitud d'aquesta edició prèvia a la celebració de les noces d'argent en la propera anualitat, insistir en l'exposició al passeig Diagonal i carrers

adjacents, on es combina la mostra de la més moderna maquinària industrial i de l'automòbil, cotxes usats i la ramaderia i complementis.

Prenen també una importància considerable els actes culturals i esportius que s'organitzen paral·lelament per bona colla de les entitats locals. L'esport té per portada les sis hores de bàsquet, que començaran dissabte a les tres de la tarda amb la participació dels cinc equips de bàsquet que la vila té en les diferents categories; seguidament a les cinc de la tarda hi haurà la clàssica prova automobilística: pujada en costa Artés-Calders. A la mateixa hora que el bàsquet començarà al parc municipal la primera jornada del

campionat social de petanca. A les 4, la gran novetat esportiva de la Fira-84, el campionat de bicicross puntuable pel torneig de la Generalitat amb la presència

de més de cent participants i els campions nacionals en les diferents especialitats (al polígon industrial). L'esport del dissabte es clourà amb el partit de fut-

bol aleví Artés-Vilomara a les 5 de la tarda. A 2/4 de 12 del diumenge tornarà el futbol amb el partit juvenil Artés-Sant Joan de V., a 2/4 de 4, segona jorna-

L'Ajuntament d'Artés us convida a visitar la...

ARTÉS

XXIV FIRA DEL VEHICLE USAT

28 i 29 ABRIL 1984

Diumenge, 29
d'abril 1984

VEHICLE USAT A ARTÉS

la XXIX edició

una mostra i comercial del Bages

da del campionat social de petanca i a les quatre de la tarda torneig de tennis taula com a punt i final esportiu.

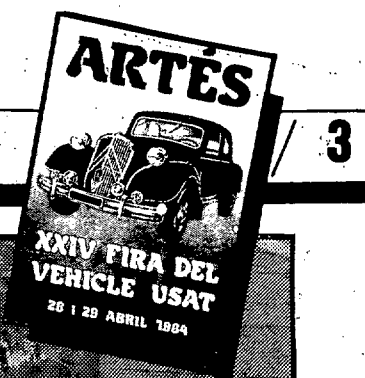
Anant-nos a la resta d'actes, des de les 9 del matí del dissabte fins al migdia, els carrers artesencs estaran ocupats pels artistes participants del concurs de pintura ràpida que plasmaran diferents escenes de la vila i de la Fira tot competint pels importants premis en metàl·lic. A les 10 del matí les autoritats locals i convidats inauguraran oficialment l'exposició. Fins a les deu del vespre no hi ha previst cap més acte d'importància, hora en què a la plaça Nova la "vella Dixieland Jazz Band", oferirà un concert jazzístic centrat en l'estil primari i original de Nova Orleans.

El diumenge començarà amb gresca al carrer a càrrec, des de les deu, dels bastoners i l'agrupació musical. A les 5 de la tarda la música continuarà d'actualitat però ara en la seva concepció sardanística i a la plaça de l'Església amb la cobla Genisenca. Tot plegat, arribarà a la fi a les 6 de la tarda, quan preceptivament tindrà lloc a l'estand d'Informació la Cloenda de la Fira i el lliurament de

trofeus als expositors que han destacat per diferents raons d'importància.

Complementen l'exposició i les activitats al museu municipal, que romandrà obert de 6 a 8 les dues jornades amb un monogràfic referit a la rehabilitació del poble vell; la presència del circ "Sémola" ambdues jornades, que instal·larà la carpa al pati annex a l'escola pública i realitzarà tres sessions, la primera el dissabte a 2/4 de 9, una altra el diumenge a les 12 del matí i l'última a 2/4 de 6 de la tarda; la possibilitat de visitar el pavelló gairebé acabat i la presència de la Fira a les ones per mitjà del programa especial de 24 hores de duració: "línia directa amb la Fira", que Ràdio Municipal d'Artés portarà a terme tot cospant i seguint amb dues unitats mòbils tot el que la Fira del Vehicle Usat tingui d'actualitat i amb una roda d'intervius a totes les entitats culturals i esportives de la vila que faran balanç de les seves activitats. Coincidint amb aquestes jornades festives, l'emissora local celebra el segon aniversari de la inauguració oficial de les emissions periòdiques.

XAVIER GUAL

NISSAN PATROL Más allá del asfalto.

NISSAN

Motor Ibérica sa

**GRAN
NOVETAT**

**PATROL LLARG
SOSTRE ALT**

CONCESSIONARI OFICIAL PER AL BAGES, BERGUEDÀ I SOLSONÈS

Furgoneta i Camió
Tractors i Motocultors
Tractors

EBRO
EBRO
MASSEY FERGUSON

Furgonetes i Camions
Tot Terreny
Motors

AVIA
PATROL-NISSAN
PERKINS

**sanfeliu
comercial,sa**

Sant Cristòfol, 11 - Telf. 874 60 52 - MANRESA

PRESENTS A LA FIRA D'ARTÉS

Repàs a una situació que La indústria malgrat

La situació industrial de la vila d'Artès, de la qual la Fira n'intenta ser una portada a les comarques de la regió setena, és en el moment present una situació sostinguda i d'espera si es compara amb la tònica general de Catalunya.

La taxa d'atur és del 7,3%, força inferior al percentatge

d'atur general i, ficans en el còrde de la crisi des del 1.973, es pot afirmar que les perspectives laborals a la vila d'Artès, són més clares que la foscor generalitzada. Cal parlar també de dos subsectors que apleguen un nombre important de llocs de treball, per un cantó la pagesia i per l'altre un elevat percentatge d'artesans que treballen d'una forma il·legal.

Història

Fent història dels sectors industrials d'Artès, cal començar parlant d'una població que des de mitjans del segle passat estava dividida entre la pagesia i una indústria tèxtil que s'establí a la vila a l'any 1.840, situació que es perllongà fins a principis del seienta amb l'addició d'algunes indústries d'inferior volum i gairebé totes elles amb una producció tèxtil com a úniques excepcions en un marge de més de cent anys.

Fou a l'any 1.973 quan el canvi del sector va ser radical. Potenciat per un col·lectiu artesenc format per gent immersa en el món de l'activitat industrial, van llançar la proposta de la formació d'un polígon industrial per tal d'incrementar el sector i donar una nova empenta a la vila. De seguida, la proposta va prendre cos, en primer lloc, la parròquia va cedir uns terrenys de la seva propietat que serien donats a qui manifestés el seu interès en construir un centre de producció. L'oferta fou recollida ràpidament per un nombrós grup d'industrials, que la van aprofitar en una època en què encara no es parlava de crisi i, al cap de pocs mesos, es posaven en funcionament més d'una dotzena de nous centres laborals.

Impacte

Els efectes produïts com a conseqüència de l'augment de la capacitat de treball per a la vila foren fins i tot superiors al que s'esperava, així, van arribar a la vila noves famílies tot buscant les places que s'havien format, i es passa de tres milers d'habitants als 4.107 que hi ha en l'actualitat. La creació del polígon industrial va provocar l'exode de treballadors de les empreses establertes al casc urbà cap a les de nova creació, provocant un trasbals important que fins ben arrelada la crisi no es va aturar. Cal esmentar també que la vila d'Artès, tant pel que fa a empreses de nova creació com les més antigues, tenen en nòmina un elevat nombre de gent de les poblacions veïnes com Manre-

¿Cuál es El Sueño de su Vida?

¿Un safari en Kenia?

¿Un crucero por el Mediterráneo?

¿Vestirse en París a la última?

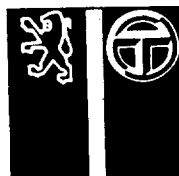
¿Un...?

Pues ahora, los Concesionarios y Agentes Peugeot Talbot lo hacen realidad.

Visite un Concesionario o Agente Peugeot-Talbot, con su carnet de conducir, cuéntenos El Sueño de su Vida y la próxima semana, con un poco de suerte, puede verlo hecho realidad.

Peugeot-Talbot le ofrece la oportunidad de su vida. Venga a contarnos su sueño y llévese puesta una preciosa camiseta.

Red de Concesionarios y Agentes **PEUGEOT TALBOT**

Diumenge, 29
d'abril 1984

VEHICLE USAT A ARTÉS

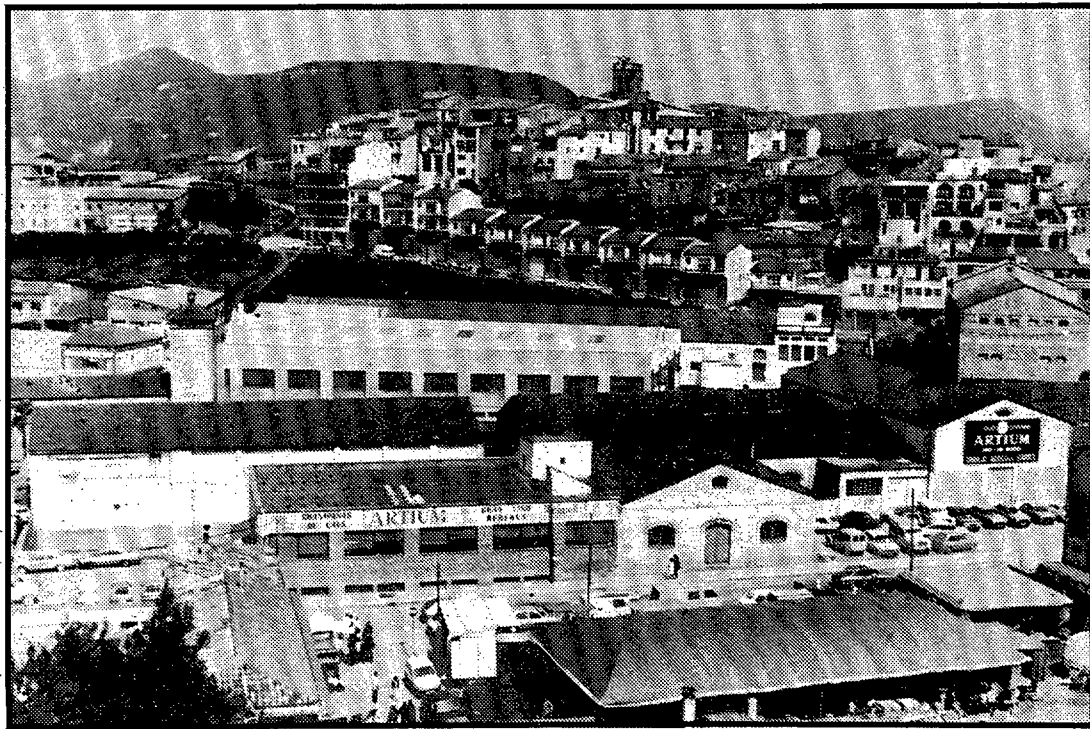
va ser falaguera i ara resta a l'expectativa

d'Artés, un sector que aguanta, la crisi econòmica

sa, Sallent o Avinyó.

L'actualitat

Donant una ullada a la situació present de la indústria i les perspectives laborals a la vila, s'observa una situació inestable però que malgrat tot està suportant honorablement la creixent baixa que experimenta a nivell general. En el decurs dels últims anys, només una empresa destacable ha tancat les portes, fou la suspensió de Pinsos Ravés que va deixar a l'atur 27 treballadors; la resta han continuat la seva activitat d'una forma regressiva, és a dir, que excepte alguns centres, la resta han disminuït els col·lectius de treballadors per vies lògiques (jubilació, malaltia, etc.) L'exemple més clar del fet esmentat seria la fàbrica de més antiguitat a Artés; Manufacturas B. (coneguda popularment com "fàbrica de baix") i que front als seus 327 treballadors en l'actualitat contrasten els 504 amb què comptava l'any 1.977, tot i que cal dir que aquesta dràstica disminució ha estat provocada per l'entrada de no-

va tecnologia en la que segons els responsables de l'empresa han qualificat com a semi-reconversió.

Quan els sectors generals que

ocupen la població activa d'Artés (49%), es desgrunen per ordre d'importància: indústria (21,2%), agricultura (10,5%), serveis (10%), i la xifra d'atur

que és de l'ordre del 7,3%.

La indústria a Artés, seguint les generalitats de la comarca, està ocupada en un 60% pel tèxtil, essent la resta repartida

entre el sector de la fusta, el metall i d'altres. Quant a l'agricultura, aplegada sota el Sindicat agrícola d'Artés pel sistema de societat d'agricultors i ramaders, és un sector prou important que ocupa el 48% de la terra conreada i l'esmentat 10% de la població activa.

Aquestes serien les generalitats de la situació laboral que s'estableix a la vila d'Artés; com a conclusió, cal parlar de la situació greu de l'atur amb especial incidència en el jovent i tot i que com s'ha dit la situació no és esfereïdora, no es veu de moment la porta de la sortida o si més no de l'estabilitat. Un últim factor del qual caldria deixar constància és el de la proliferació en els últims cinc anys d'empreses de pòc volum tant de treballadors com de producció i que moltes d'elles sobreviuen en una situació purament familiar, és en aquest sector ocupacional on hi ha més jovent treballant d'una forma no massa lícita, establint-se l'economia submergida gairebé en un sector més, ja que es calcula entre el 16-17%.

XAVIER GUAL

PER A LA FIRA, VISITEU-NOS I PODREU
DEGUSTAR ELS NOSTRES PRODUCTES

CELLER COOPERATIU D'ARTÉS

XAMPANY SELECTE DE CAVA
VINS DE TAULA
VI PICAPOLL (blanc)
VI ROCAS-ALBAS (negre)
RANCIS
MISTELES
GENEROSOS
MOLÍ D'OLI
PINSOS
ADOBS, LLAVORS, etc.

Rocafort, 36 - Tel. 830 53 25 - ARTÉS

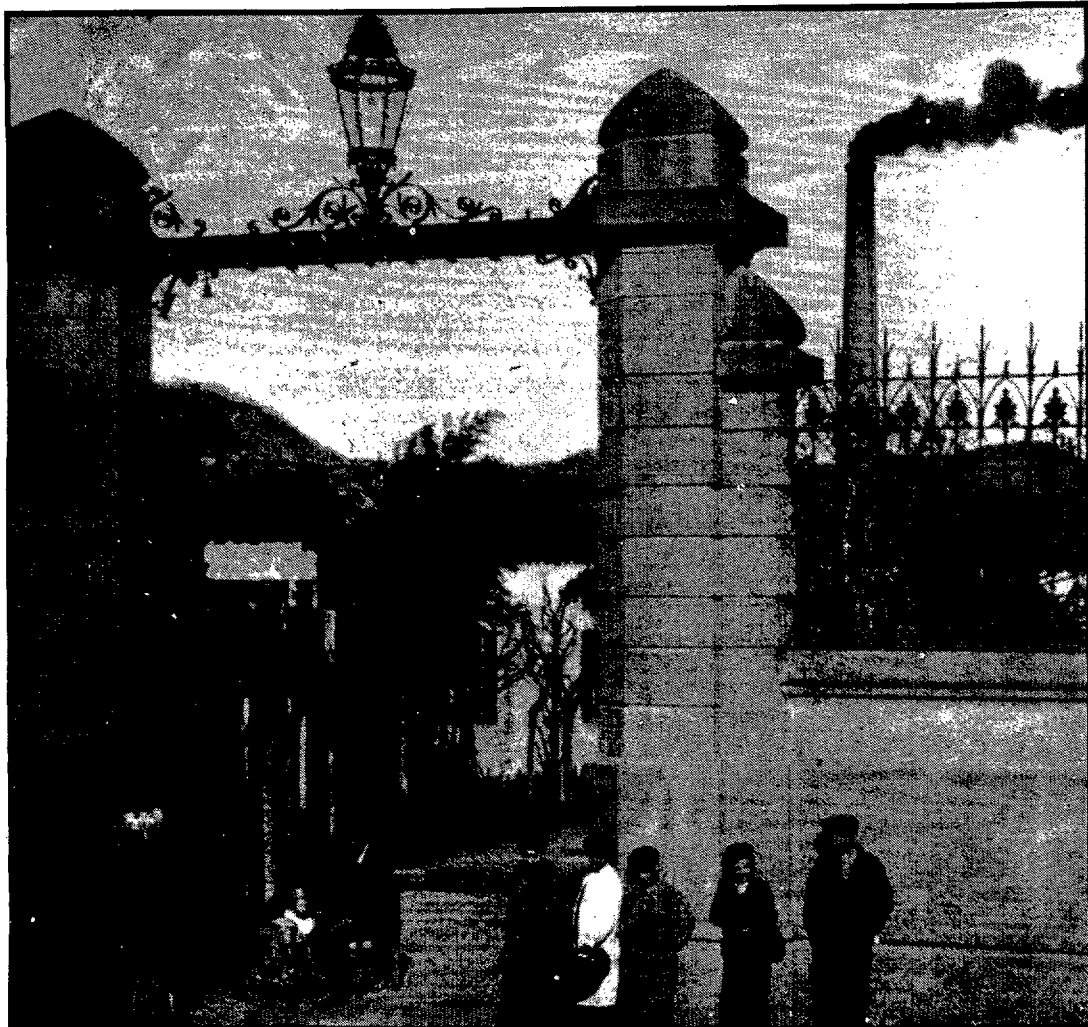

VEHICLE USAT A ARTÈS

Diumenge, 29
d'abril 1984

Crònica d'una revolta

"Fora burots!",

Fàbrica de Manufactures Berenguer a aquella època

ARXIU/MUSEU

L'oblit i la llunyania en el temps envolten els esdeveniments del 2 de gener de 1917 a Artès, jorn en què els vilatans, tot desafiant el poder institut, van fer colla front una imposició que mutilava encara més el seu mode de viure i les minses llibertats. Tot plegat, la instauració a la vila d'una caserna de burots amb la funció específica d'establir controls a les vies d'entrada sobre els productes de la pagesia. Davant d'aquesta limitació, la paciència tradicional d'una societat bolcada al treball va dir prou i va

Quan ens remuntem als primers anys de la centúria present, pel que fa a la història popular artesenca, hi ha unes jornades que s'escriuen amb nom propi, els dies 1 i 2 de gener de 1.917, en què els vilatans van ser els protagonistes d'uns fets que, malgrat el temps, continuen vius a la ment d'unes poques persones, com si les ferides no s'haguessin curat prou.

El dia 1 de gener se celebrava en aquells anys una important fira d'hivern a Artès. La vila es trobava en aquella època sotmesa a la voluntat d'una burgesia industrial en ple apogeu, els artesencs que no treballaven al camp havien d'acceptar les dures condicions que imposava el treball en una fàbrica; les coses estaven força malament, però malgrat tot, la família que podríem anomenar com

més comuna, amb el cap de la família treballant a la pagesia i la muller a la indústria, si no tenia massa descendència podia alimentar els seus amb prou feina.

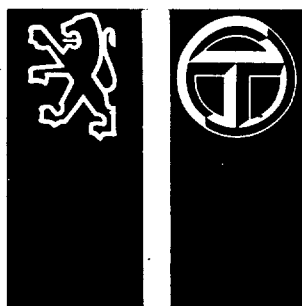
Aquesta fictícia i amollida estabilitat econòmica va rebre nafres al llarg dels mesos anteriors als esdeveniments, però els vilatans abaixaven un xic més l'esquena i continuaven caminant.

En el jorn de fira va instaurar-se a la vila una caserna de burots, denominació que adquiria un grup pseudo-militar amb diversitat de funcions però amb especial dedicació a l'establiment de controls permanents a les carreteres d'accés al poble. Aquest fet suposava que els productes que els pagesos recollien a les seves terres en arribar a la zona en què es trobaven els burots havien de deixar un tipus

TALLERS PUIG

**PEUGEOT
TALBOT**

**REPARACIONS MECÀNIQUES
TALLER DE SERVEI I VENDA
SERVEI DE GRUA
ASSEGURANCES**

**BALMES, 9
Telf. 830 52 84
ARTÈS**

Tori & Gras, S.A.

Fàbrica d'embotits

Ctra. de Balsareny, s/n - Telf. 838 71 32
AVINYÓ

Rocafort, 32- Tel. 830 59 00 - ARTÈS

popular protagonitzada el 1917

la història recent d'Artés

expulsar-los sota el crit de "**Fora burots!!**".

Com a suport d'aquesta crònica d'un jorn històric per la vila d'Artés hem volgut deixar de banda la fredor i la seriositat de les dades d'arxiu cronològic per recórrer al que s'acostuma a denominar la tradició oral, l'explicació dels fets pels propis protagonistes, la d'uns infants que amb els ulls ben oberts van viure els fets i gent en edat senil avui, expliquen per delit de qui escolta.

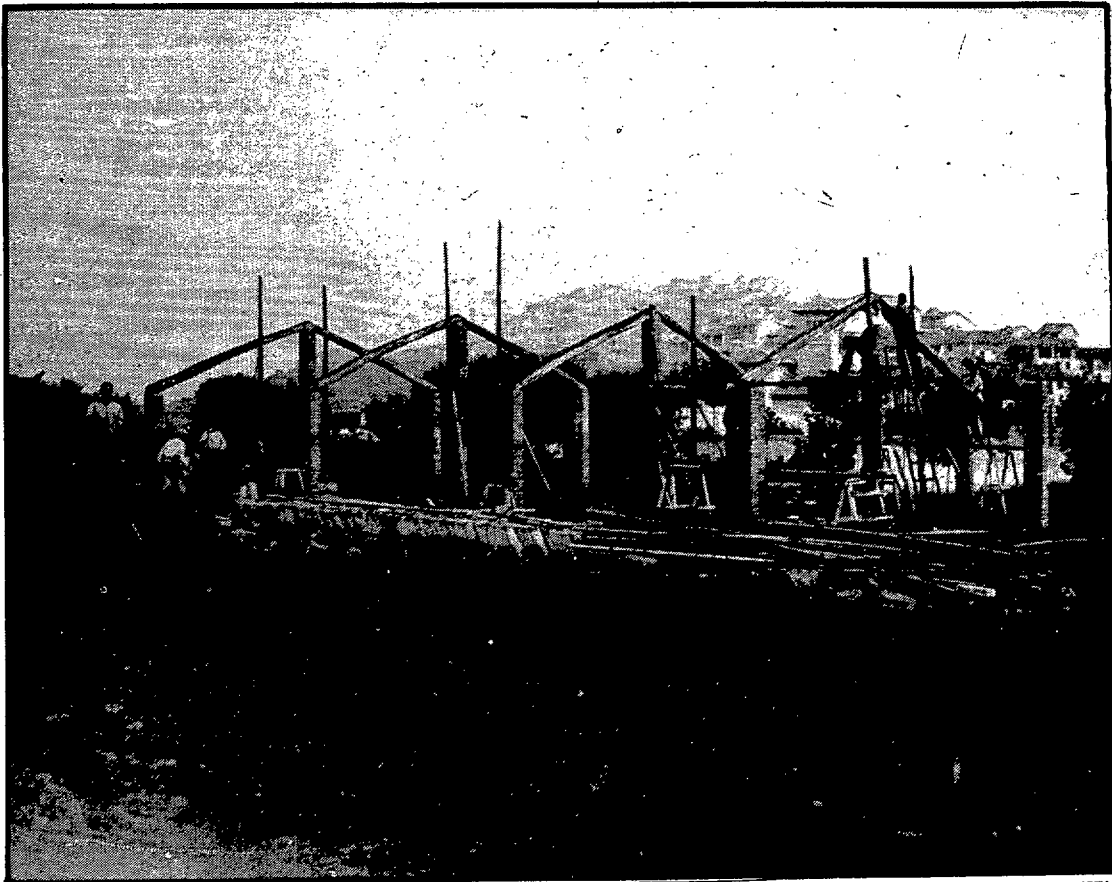
de delme en proporció al que portaven, amb la qual cosa l'aportació a l'alimentació familiar disminuïria més encara.

De fet, la instal·lació dels burots no fou un fet d'efecte, ja que al dia següent de la instal·lació, la incontenible situació esclatava com una bomba de rellotgeria. D'entrada, una vaga general amb especial incidència a l'única fàbrica manufacturera que hi havia establert a la vila resta encara en el record dels artesencs de més edat; els piquets a la porta i els enfrontaments verbals amb els qui governaven la fàbrica en aquell temps.

Tot seguit, amb una formació clàssica de la gent irada però temorenc de les repressàlies, tota la vila en pes, amb les dones i la quitxalla al davant, es dirigiren cap a la caserna dels burots; a partir d'aquest moment els fets

esdevenen com una explosió en cadena: la ira augmenta i la por es va perdent, els burots en veure a venir la tempesta es tanquen al seu estatge, la gent només té una divisa: "**Fora burots!!**". Les pedres i els mànecs de les aixades piquen sorollosament la porta, que resta sòlidament tancada. En aquest moment, una anècdota es combina amb la tensió existent per les dues parts, un veí que es compadeix de la sort dels burots obre una petita porta per on s'escapoleixen furtivament, i el mateix individu és qui dona l'avis de la fugida, que esdevé cap a les costes de Calders.

L'encalç continua fins a l'esmentada vila, els burots, atemoritzats, no gosen ni ensenyar les armes que porten al cinturó, les quals els són preses per un parell dels més agosarats; la força dels vilatans va en aug-

ARXIU/MUSEU

La fàbrica de Cal Sitges en construcció, mesos després de la vaga

ment en veure realitzats els seus propòsits: fer fugir els burots. Al mateix temps, un esca-

mot d'artesencs és a la plaça nova on, segons manament de les autoritats locals, tots els bo-

tiguers havien d'acudir a fer les seves vendes diàries en unes (passa a la pàg.20)

VISITEU EL NOSTRE ESTAND A LA FIRA D'ARTÉS

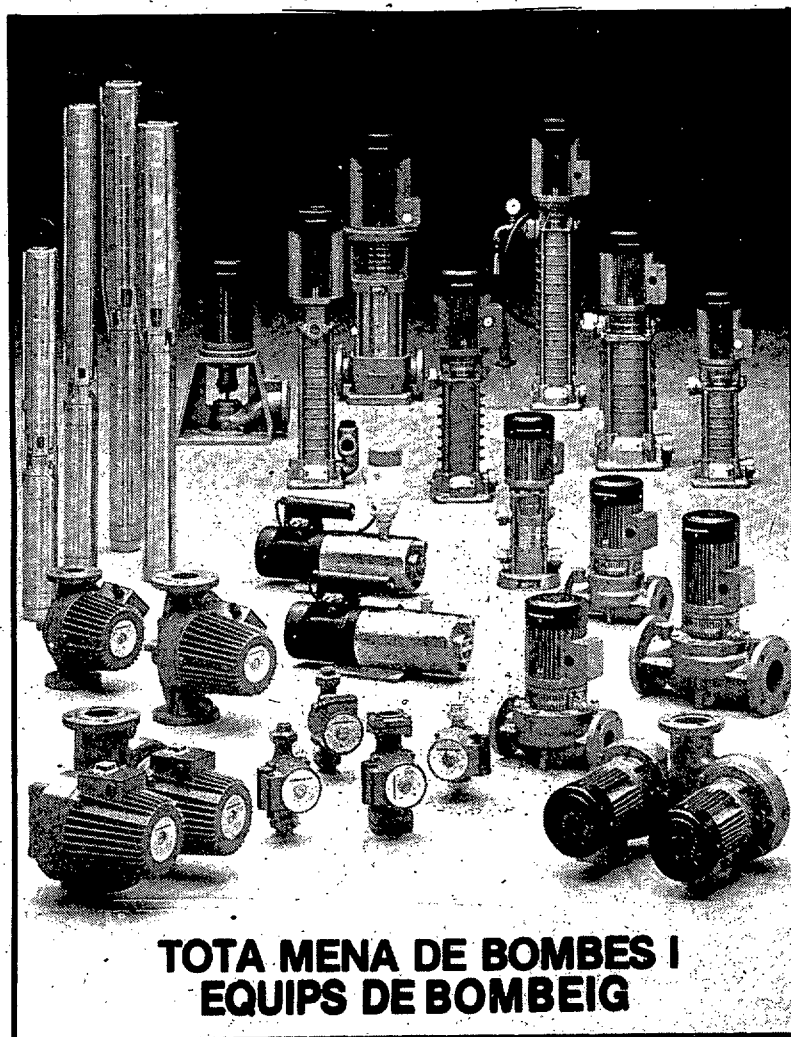
AIGÜES SUBTERRÀNIES

estudis
perforacions
aforament de cabal
legalitzacions oficials de pous
consultes biogàs

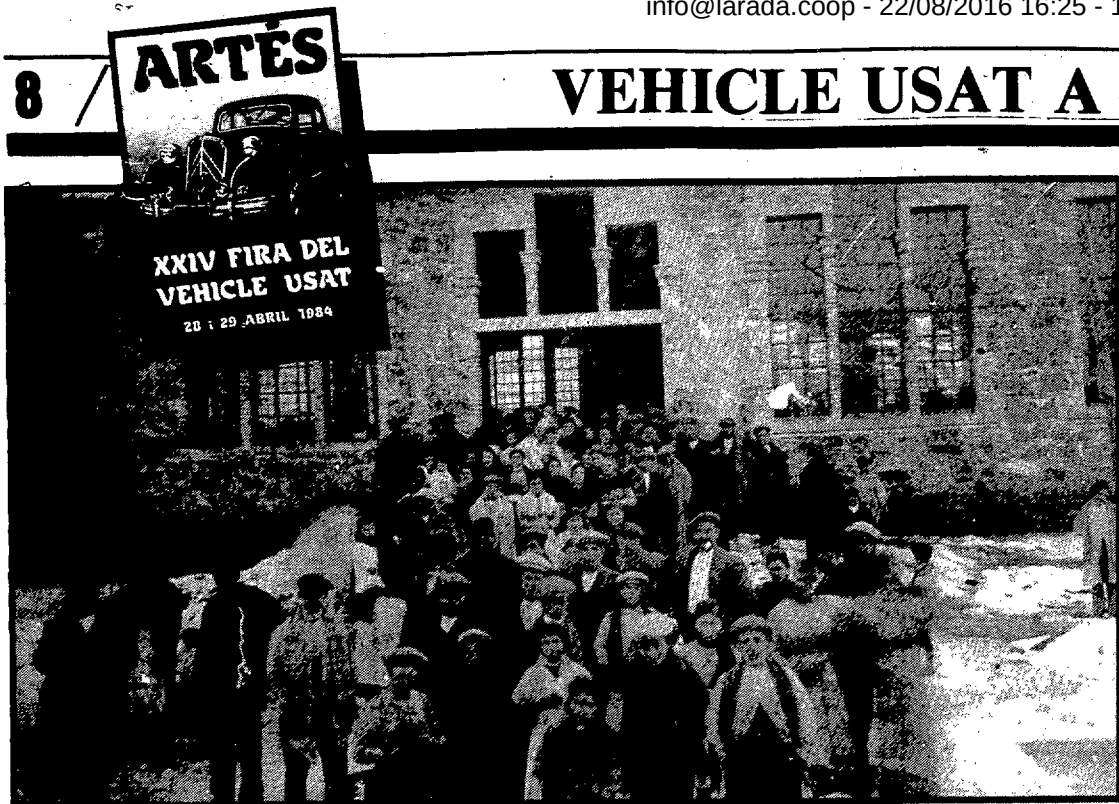
BOMBES

submergibles
multicel·lulars d'eix vertical
per aigües carregades i residuals
grups hidropneumàtics
descalcificadors d'aigua
filtres i accessoris per a piscines
reg per aspersió
elevació de pressió

COMERCIAL

**TOTA MENA DE BOMBES I
EQUIPS DE BOMBEIG**

Cal Sitges, un cop acabada la construcció de la fàbrica

ARXIU/MUSEU

“Fora burots!”. la història recent d'Artés

(ve de la pàg.19)

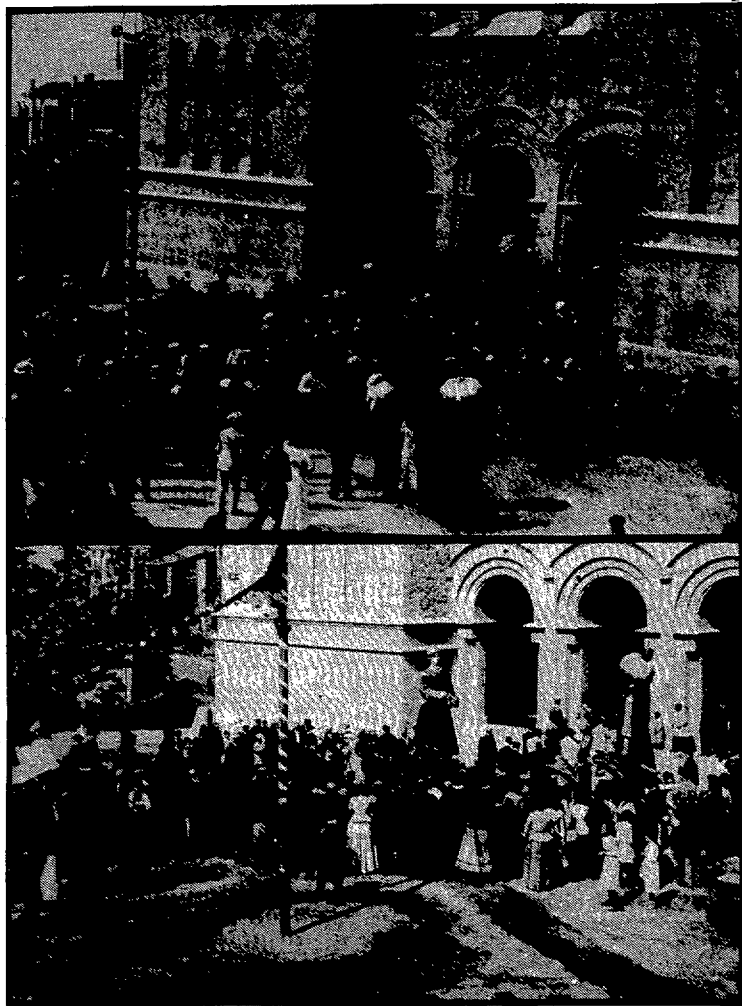
bordes de fusta per tal de poder-les controlar i poder aplicar uns impostos elevats. El grup cala foc a les barraques, simbòlicament el jou del poder ha pres igualment.

A Calders la situació s'ha consumat, desarmats els burots i humiliats, fugen cap a Manresa. La revolta ha acabat, era el moment d'esperar. La notícia de la revolta a Artés te ressò a Manresa, des d'on s'envia una patrulla de la guàrdia civil, a cavall, a calmar els ànims; en arribar és tot tranquil, les bordes són cremades i són rebuts amb el crit de: “*visca la guàrdia civil!*”

Les repercussions del que s'ha qualificat com una jornada memorable per a alguns dels pro-

tagonistes, tenen diferents signes; per una banda és depositat l'Ajuntament i se'n nomena un de representació més popular, i d'altra banda la manufactura tanca les portes i desapareix la pràctica totalitat de llocs de treball, comença un pelegrinatge dels artesencs per les fàbriques de les poblacions veïnes tot buscant feina. Així, tot i el canvi de forma, la situació continua essent dolenta. Passa el temps, uns anys difícils en què, fent un gran esforç, una part d'aquest treballadors construeixen una altra fàbrica a la vila on les perspectives de feina s'il·luminen i neix la competència local. A la fi retorna l'habitud, i algun espavilat comentava irònicament: “*Estem igual però diferent*”.

XAVIER GUAL

Assistència a uns actes festius de l'època

ARXIU/MUSEU

AUTO
ESCOLA
GADI

gestoria
mujal

Artés: P. Diagonal, 13
Tel. 830 52 17

Moià: Ctra. de Vic, 4
Tel. 830 01 78

Bagà: Avda. Salarich, 8
Tel. 824 40 88
(Auto-escola)

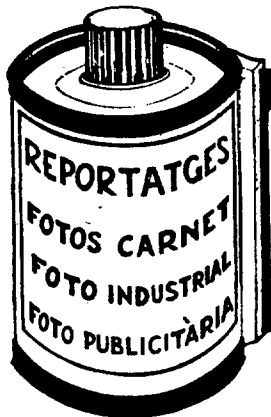

FOTO
ESTUDI

ORFUS

Rocafort, 47 - Telèfon 830 51 16 ARTÉS

SI ENCARA NO TÉ EL CARNET DE CONDUIR ARA ÉS EL MOMENT PER OBTENIR-LO

US ESPEREM

ARTÉS
Barquera-Rocafort
Tel. 830 53 27

AVINYÓ
Passeig, 7
Tel. 838 70 08

ARS
ASESORIA FINCAS Y SEGUROS

ASSESSORIA FISCAL; LABORAL, JURÍDICA FINQUES
URBANES I RÚSTIQUES
ASSEGURANCES AUTOMÒBILS, VIDA, INCENDI ROBA-
TORI I MULTIRISCS
ORGANITZACIÓ D'EMPRESSES
FACTURACIÓ I COMPTABILITATS

MOIÀ
Avgda. de la Vila, 8
Tel. 830 01 01

Diumenge, 29
d'abril 1984

FIRA A BERGA

9

La Fira de l'U de Maig esclata

dimarts que ve a Berga

FIRA 1 DE MAIG

Dimarts vinent la mostra més important de maquinària industrial, agrícola, ramadera i comercial de la comarca del Berguedà obrirà les seves portes com un esclat i reflex de la iniciativa de la seva gent. La Fira de l'U de Maig de Berga concentrarà de nou, a l'entorn seu, milers de visitants.

Grup Assegurador

CATALANA/OCCIDENTE

En confiar-nos l'assegurança dels seus béns o de la seva persona, vostè haurà pres una decisió força encertada.
No n'hi ha prou amb estar assegurat, cal estar ben assegurat.

AGRICULTOR I RAMADER
AUGMENTIN LES SEVES PENSIONS
OFICIALS D'AUTÒNOMS
CONEIX LA NOSTRA
ASSEGURANÇA DE JUBILACIÓ?

DEMANI INFORMACIÓ ALS NOSTRES
AGENTS A TOTES LES LOCALITATS DEL
BERGUEDA I DEL SOLSONÈS

SUCURSAL A BERGA, Passeig de la Pau, 29
Telèfons, 821 15 58 i 821 17 58

LA CATALANA/OCCIDENTE · LA PREVISIÓN NACIONAL · INTERCONTINENTAL · CANTABRIA

Dilluns, a les 8 del vespre, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament

El Conseller Coll i Alentorn farà el pregó de la Fira de Maig, a Berga

Miquel Coll i Alentorn, Conseller Adjunt a la Presidència de la Generalitat, farà la crida d'enguany a la Fira de l'U de Maig de Berga des de la sala de sessions de l'Ajuntament dilluns a les 8 del vespre. Amb aquest acte es donarà per inici-

ada la mostra més important del Berguedà de maquinària agrícola, industrial i de vehicles, que ocupa 13.150 m2 d'exposició i aplegarà materials per valor de més de 1.500 milions.

L'Ajuntament de Berga, amb

la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, ha tingut cura un any més de l'organització de la Fira de l'U de Maig que enguany és sota la responsabilitat i la coordinació del regidor de fires i festes Daniel Tristany. El programa d'actes s'inicia di-

lluns, a les 6 de la tarda a la Plaça Viladomat, amb la Festa de l'Arbre en la qual col·labora la Llar del Pensionista, la inauguració de les obres realitzades darrerament al Passeig de la Indústria i una actuació de la Coral de la Llar.

El pregó de la Fira

A continuació, el Conseller Adjunt a la Presidència Miquel Coll i Alentorn farà la crida de la Fira a la sala d'actes de l'Ajuntament de Berga. Tot seguit es lliuraran les bandes a les pubilles de la Fira, Mª Carme Montanyà, Mª Carme Barniol i Montserrat Tristany, les quals presidiran tots els actes oficials d'aquesta mostra comercial berguedana.

El dimarts, dia 1 de maig, a les 9 del matí tindrà lloc l'obertura de la Fira i a la una del migdia es farà la visita oficial per les autoritats locals i comarcals, Pubilles i membres del Jurat.

A continuació del recorregut es farà el repartiment de premis als expositors guanyadors.

El jurat que tindrà cura de valorar cada un dels estands per la maquinària exposada, el vehicle millor presentat i de més novetat al mercat del motor, el millor vehicle pesat, i el pavelló amb una presentació més acurada serà format per: Joan Barniol, Joan Fornell, Antoni Soler, Ramon Gimeno, Manuel Rodergas, Jordi Culell, Manuel Caldera i Lluís Sellart.

Una Fira tradicional

La Fira de l'U de Maig data d'una concessió del rei d'Espanya Carles V l'any 1547 i és, per tant, una de les fires més tradicionals i concorregudes pels comarcans.

En l'actualitat aquesta mostra industrial i comercial està dedicada al servei i promoció de tota classe de vehicles i maquinària industrial.

Si el temps hi acompanya, l'èxit de concurrència és pràcticament assegurat, ja que l'interès comercial dels materials exposats atreu cada any milers de persones a passejar pel recinte firal, ubicat al llarg del Passeig de la Indústria.

Cartell i autoritats

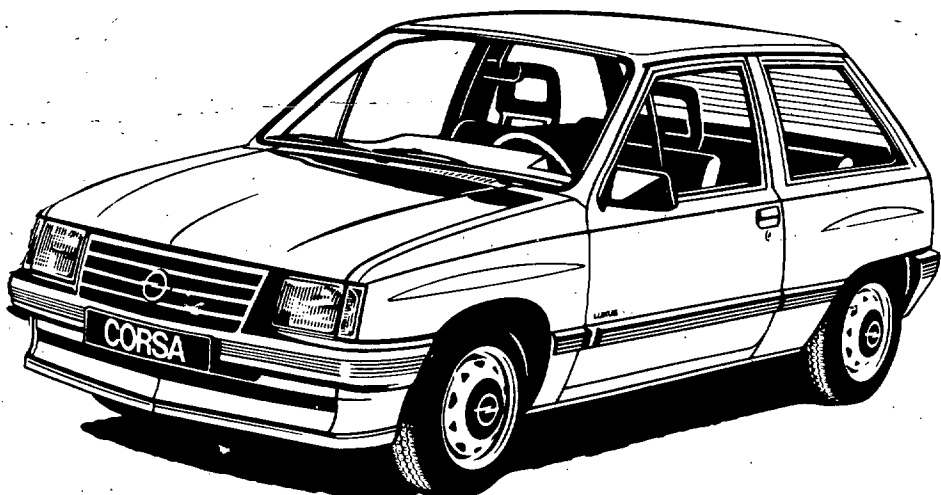
Del cartell anunciador de la Fira d'enguany n'ha tingut cura el dibuixant berguedà Gero, il·lustrat amb un arbre florit com a símbol primaveral i combinant els colors verd, negre i blanc.

La representació comarcal d'autoritats que presidiran els actes pròpiament oficials de la Fira, anirà encapçalada pel batlle de Berga Jaume Farguella, que és alhora president del Consell Comarcal i de la Mancomunitat del Berguedà, així com del Diputat Jordi Camps. Per altra banda, han estat convidats els alcaldes dels municipis de La Quart, Avia, Montmajor, Puig-reig, Sagàs, Saldes, Viver i Serrateix.

A.OBRADORS

Opel Corsa

Enginyeria alemanya al seu abast

Abans de canviar de
cotxe consulti'ns
Valorem altament
el seu cotxe usat

AUTO PEDRET, S.A.
SERVEI OFICIAL OPEL

Guillem del Berguedà, 9 - Tel. 821 27 11 - BERGA

Diumenge, 29
d'abril 1984

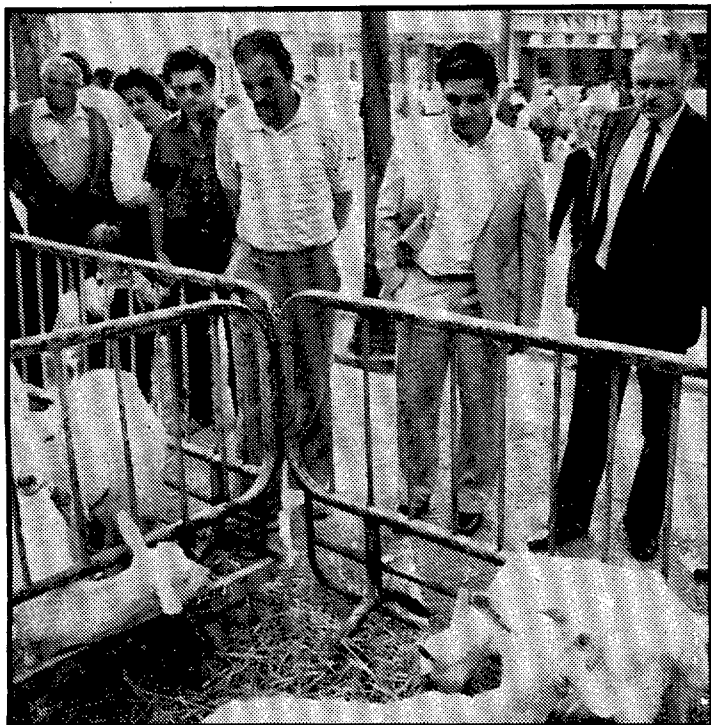
FIRA A BERGA

11

Creu indispensable recuperar un espai per a la ramaderia

Enric Fíguls, el darrer expositor de bestiar de la Fira de Berga

Des de fa uns anys Enric Fíguls, de Berga, és l'únic expositor de ramaderia que manté viva l'espurna d'una petita mostra de bestiar a la Fira. Segons ell, aquesta és l'autèntica Fira i la que cal promocionar fins allà on faci falta, "no estic en contra dels vehicles i de la maquinària, però sí, que s'abandoni completament la participació a la Fira de la ramaderia de la nostra terra".

Enric Fíguls és un berguedà que ens explicava que havia començat amb molt poca cosa des

de la masia de Cal Ros i a poc a poc, consolidant i assegurant cada pas donat, havia aconseguit obrir-se camí en el món dels negocis i del comerç.

Aquest home emprenedor, de caràcter obert, que té un magatzem de pinsos i d'altres productes per al bestiar al capdavant del Passeig de la Indústria, creu que "el bestiar ha de tornar a ser protagonista d'aquesta Fira de maig. Les grans fires internacionals ens mostren el camí que cal seguir. Vivim en una terra de muntanya, més ramadera que no pas agrícola

i ens cal preparar-nos per l'entrada al mercat europeu".

Enric Fíguls diu a tothom qui li demana el perquè exposa l'únic estand de bestiar a la Fira que "el bestiar forma part del futur desenvolupament econòmic del Berguedà i com a peça clau ens cal promocionar-lo des d'ara. Tard o d'hora l'aigua tornarà al riu i la ramaderia tornarà a la Fira".

Per a ell, l'exposició de bestiar ha de ser un reflex de les mostres internacionals que sovint

visita "Berga ha de recuperar en aquesta fira un apartat dedicat a ser una mostra de qualitat dels millors exemplars de caps de bestiar de la comarca, i això progressivament afavorirà el millorament i la promoció de la nostra ramaderia autòctona".

Recentment, Enric Fíguls va visitar la Fira Internacional de París, que té lloc cada dos anys i comentava "quant surts de casa t'adones que aquí encara és pràcticament tot per fer en relació a Europa".

Segons diu "promocionant

el bestiar en exposicions tan importants com la nostra Fira i d'altres que hi pugui haver, despertariem l'interès del jovent que d'una forma alarmant deixa la terra i la ramaderia".

Aquest any, com ja en fa quinze, Enric Fíguls portarà de nou caps de bestiar de la comarca al seu estand, i no es cansarà de repetir que "aquesta és l'autèntica Fira del bestiar i com a tal l'hem de saber aprofitar per promocionar la ramaderia".

A.OBRADORS

ESCOLA TÈCNICO-PROFESSIONAL
SANT FRANCESC BERGA

CURS 1984-85

AGRÀRIA

AUXILIAR ADMINISTRATIU ♦ METALL
MECÀNICA DE COTXES ♦ DELINEANT
ELECTRICITAT ♦ ELECTRÒNICA

MATRÍCULA: DE L'1 AL 15 DE JULIOL

VISITEU EL "STAND" DE L'ESCOLA
I PODREU VEURE I FER FUNCIO-
NAR ELS NOSTRES ÈQUIPS D'IN-
FORMÀTICA. US HI ESPEREM!

L'acceptació i consolidació del certamen ho exigeixen

El creixement de la Fira mira cap a les Rases dels Molins i el Terraplè

El notable increment de sol·licituds d'espai d'exposició per part de les cases comercials, ha estat un dels factors que ha fet plantejar al regidor responsable de l'organització de la Fira Daniel Tristany, la necessitat d'ampliar en els propers anys el recinte del Passeig de la Indústria.

Enguany s'ha repetit de nou l'increment de sol·licitud d'estands en els darrers dies abans de la Fira. Els Serveis Tècnics Municipals han hagut d'anar reduint espai als estands i possibilitar la presència de noves cases comercials.

Aquesta labor ha portat de nou el tema de l'ampliació del recinte firal, en l'actualitat centralitzat al Passeig de la Indústria, i la possibilitat de cercar nous espais que permetin admetre totes les peticions formulades per estands.

Daniel Tristany, organitzador i coordinador municipal de la Fira d'enguany, comentava a l'entorn d'aquest tema que "malgrat no s'hagi fet un plantejament seriós de les possibilitats d'ampliació de la Fira tenim alternatives i prou espai com per encabir totes les sol·licituds".

Aquesta ampliació fa referència als terrenys de la Rasa dels Molins un cop s'hagi emplenat i a la Rasa del Terraplè a la part baixa del Passeig.

Precisament en aquesta zona del Passeig de la Indústria, en la qual hi ha ubicat el parc d'atraccions que ja ocupa un espai superior als 3.000 m2, la Fira d'enguany tindrà tres línies d'exposició per necessitats de la pròpia exposició, i el creixement que cada any experimenta.

Presència comercial de Berga

Daniel Tristany valorava positivament la presència comercial d'expositors de Berga i de la importància que tenia per la ciutat aquesta mostra. "La Fira de l'U de Maig és i ha de continuar sent el reflex viu de la iniciativa berguedana en el sector industrial i comercial".

Prova d'això és sens dubte el resultat i l'èxit assolit any darrera any en sectors com el dels vehicles amb un extens ventall de cases comercials de fabricació nacional i estrangera, que tenen seu oficial a Berga. La participació variada d'una àmplia gamma de maquinària agrícola, ramadera i industrial i la presència creixent del variat espectre comercial de la primera ciutat de la comarca del Berguedà.

Expo-Berga, de moment no

La possibilitat d'incloure un recinte tancat destinat a la promoció directa de materials i productes, entitats i organismes, empreses i comerços, és un tema que de moment no

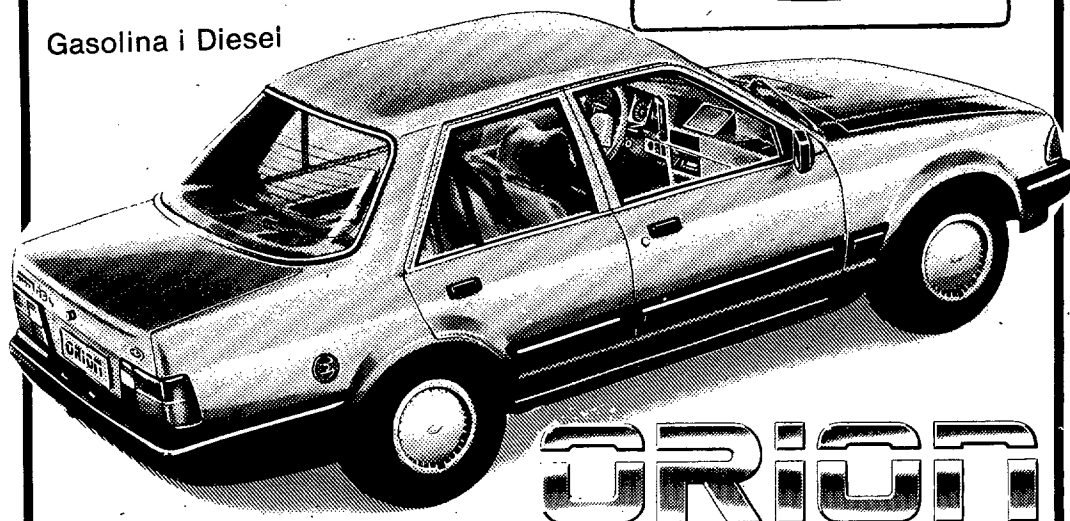
s'ha plantejat a Berga. Daniel Tristany, al respecte no defuig

d'entrada el tema i assegura tenir present aquesta possibilitat

com una possible fita en el futur. A.OBRADORS

Solucions intel·ligents

Gasolina i Diesel

AUTOMÒBILS

CALAFELL-CASAS, S.A.

Prolongació Passeig de la Pau, s/n - BERGA - Telèfon 821 11 54

Auto NAVÀS
Cl. Naverons, s/n.
T. 839 03 97
NAVÀS

SERVEI
OFICIAL

Auto PUIG-REIG
Cl. Pau Casals, 24
T. 838 11 48
PUIG-REIG

DISPOSEM D'UN GRAN STOCK DE VEHICLES D'OCASIÓ. Perfectament revisats

SECCIÓ CARAVANES

CARAVANES

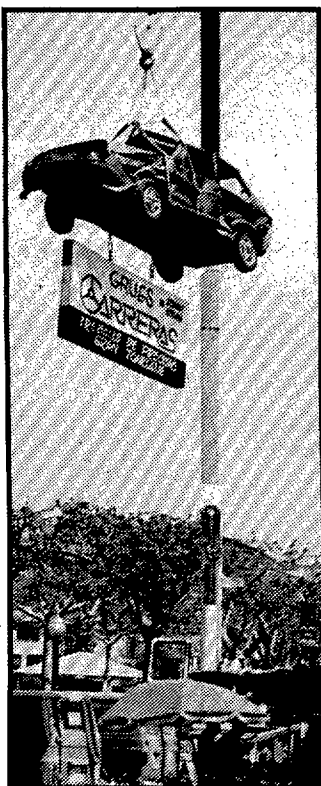
REMOLCS

MUNTATGE

ROLLER
MONCAYO

TENDA
CAMPING
CÀRREGA

ENGANXAMENTS
ACCESSORIS

La Fira de l'U de Maig cada vegada més potent

Ballús, S.A.

SERVEI DE
PNEUMATICS

ESTACIO DE SERVEI DEL PASSEIG DE LA PAU Telèf. 821 01 70 BERGA

PIRELLI

MICHELIN

DUNLOP

Firestone

VISITEU-NOS AL NOSTRE ESTAND DE LA FIRA

M^a. Carme Montanyà, Montserrat Tristany i M^a. Carme Barniol

Les Pubilles de la Fira de Berga, una alegria que passa fugaç

Les Pubilles de la Fira són nomenades anyalment per acompanyar amb llur presència les autoritats en els actes més cabdals del programa. Mª Carme Montanyà, Montserrat Tristany i Mª Carme Barniol són enguany les tres donzelles berguedanes que rebran la imposició de bandes acreditatives del seu efimer pubillatge de 24 hores.

Berga, a diferència d'altres localitats catalanes, sovint nomena pubilles i priores per acompanyar les festes de més arrel i tradició berguedanes. Totes però tenen un temps limitat. Un pubillatge curt, una il·lusió, un petit somni que té un deix de felicitat i alegria per qui rep la notícia. Les Pubilles de la Fira de l'U de Maig són nomenades per decret, rebran la banda acreditativa a les 9 del vespre de dilluns que ve i acabaran llur pubillatge al capvespre de dimarts, quan els firatans endrecin i pleguin els estands instal·lats al Vall.

Malgrat això, Mª Carme Montanyà, Montserrat Tristany i Mª Carme Barniol, han rebut amb alegria el seu nomenament.

nament.

Les Pubilles de la fira, solament llueixen una banda, el vestit tradicional i els altres complements típics de la tòpica imatge de postal d'una pubilla catalana no s'utilitzen.

Aquesta particularitat tampoc

no els sap greu, i mentre passegem pel Parc del Lledó, recorden anècdotes i fan memòria de vivències que els ha deixat la Fira en el decurs dels seus primers disset anys.

Mentre xerrem, asseguts en un banc amb un sol que ens trenca

la closca, donem una ullada al programa i troben a faltar activitats lúdiques i culturals que complementin els actes pròpiament de caire comercial, per exemple, *un ball, amb bona orquestra. La gent de Berga i el jovent ballem poc i quan*

ho fem encara ho hem de fer al so d'un acordió o bé a la discoteca. També seria interessant algun reictal amb grups o cantants catalans".

Les Pubilles de la Fira estan convençudes que una programació cultural paral·lela als actes pròpiament de la mostra ajudaria a promocionar encara més el firal.

També coincideixen en l'opinió que la fira podria ser l'oportunitat de promocionar entitats i activitats que es fan al cap de l'any per la gent de Berga i comarca, *"podria ser un factor interessant i alhora enriquidor donar a conèixer projectes i iniciatives de tot tipus que es fan o es podrien fer".*

Passat el nomenament, la imposició de bandes i el lliurament de trofeus amb el repartiment de petons als expositors afortunats, les tres pubilles retornaran a la seva vida quotidiana que és l'estudi, i es prepararan per als exàmens que ja són, com qui diu, a la propera cantonada. La brevetat del somni perdurará, però, en el record.

A.OBRADORS

RENAULT

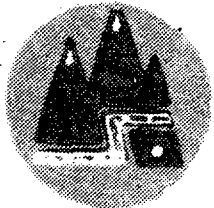
AUTOMÒBILS CASALS

CONCESSIONARI

Passeig de la Indústria, 16

Tel. 821 02 75

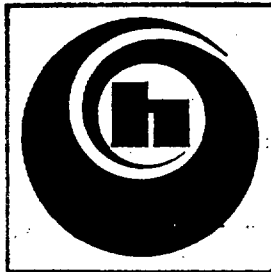
BERGA

carhosa

Carretera de St.Fruitós, 38
Telèfon 821 09 94

BERGA

Planta: Ctra. Manresa-Berga, Km. 37
Telèfon 825 10 87
GIRONELLA

Oficines Carretera Sant Fruitós, 38
Telèfon 821 09 94
BERGA

hormigones

Hormigones Bergadán, S.A.

Aquest any de no

Els radioaficionats berguedans

la Fira als cinc

Miquel Call, voltat d'aparells, al seu taller de proves

A.OBRADORS

Aquest serà el segon any que al costat de la llarga arrencada de vehicles i maquinària industrial agrícola i ramadera s'instal·larà a la Fira de Berga un estand per als radioaficionats berguedans. En Miquel Call, indicatiu EA3 CMG ens ha volgut apropar un xic més a aquesta activitat, que d'entrada ens diu que "serveix per *quel·com més que produir paràsits als aparells de TV*".

Sense recular massa en el temps, a Berga els radioaficionats es podien comptar amb els dits d'una mà. En Miquel Call, malgrat que no vol que sigui dit, ha estat i és un dels que

l'ha promocionat més. L'any passat, un grup d'aficionat berguedans a les ràdios d'ona curta va instal·lar un estand a la Fira de l'U de Maig, "*volíem demostrar a la gent d'aquesta ciutat i de la comarca que tenir un equip de radioaficionat no costava gaire. I alhora que era senzill ser radioaficionat*".

La primera mostra de radioafició va ser mitjançant uns aparells gens espectaculars però de gran eficàcia, que van possibilitar atreure el públic i aconseguir contactes amb diversos països europeus. Els equips eren un de bandes altes i un al-

tre d'ona curta.

Un any després, el grupet de radioaficionats berguedans s'enfronta de nou amb una Fira i amb la possibilitat de donar el pas definitiu cap a la consolda-

ció com a entitat.

La novetat d'enguany respecte l'anterior edició serà la presentació d'un equip lector del sistema de comunicació Morse mitjançant la utilització d'un

ordinador personal.

Aquest objectiu compleix, segons en Miquel Call, dues funcions fonamentals, "*per una banda la possibilitat de treba-*

PLANXISTERIA I GRUES CARRERAS, S.L.

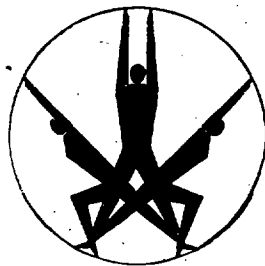
AL SERVEI DE L'AUTOMÒBIL I LA INDÚSTRIA

Passeig de la Indústria, 5 - Telèfons 821 04 68 i 821 04 69 - BERGA

* Gimnàstica de manteniment
* Rehabilitació

Deformacions i alteracions de columna cervical, dorsal i lumbar.
Ciàtica, lumbago i dolors musculars.
Artrosi i malalties reumàtiques.

GIMNÀSTICA
CORRECITVA

ESTHER

(FISIOTERAPEUTA)
Col·legiada n°. 1522

Carrer Gran Via, cantonada Lluís Millet - Tel. 821 09 82 - BERGA

* Hidroteràpia

Banyos totals i parcials
Cel·lulitis, varices i asma
Neteja de pell, acné.

Cansament general, stress.

* Gimnàstica pre-part i post-part

Diumenge, 29
d'abril 1984

FIRA A BERGA

15

a la Fira per consolidar l'entitat

faran arribar continents

llar en el camp de la investigació i per altra part, mostrar una aplicació més dels ordinadors tant per Morse com per teletips".

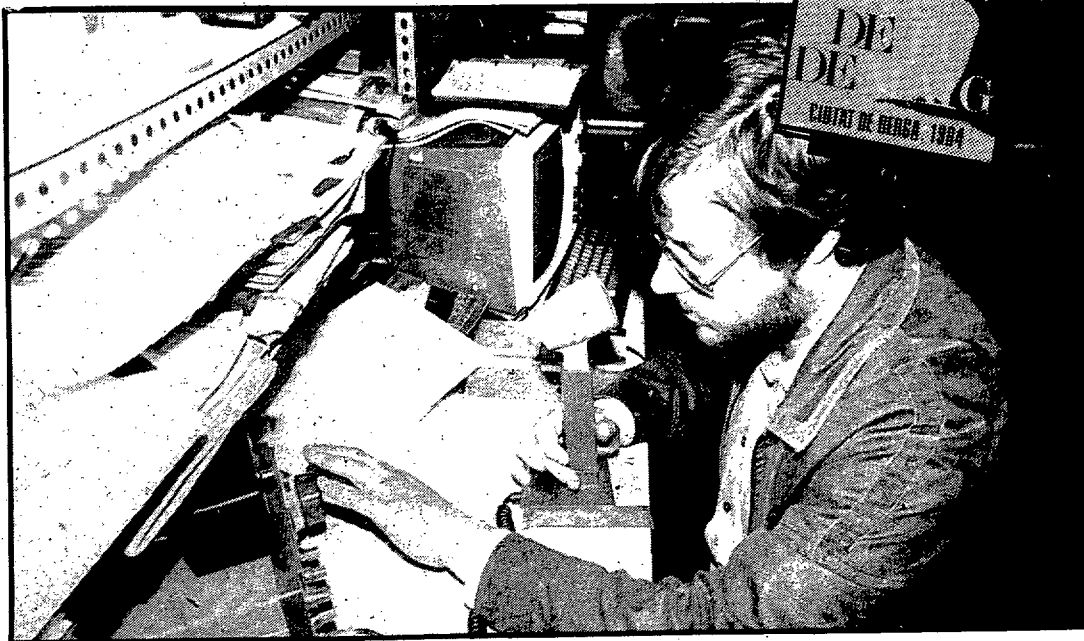
Un Ràdio Club a Berga

La intenció de constituir-se en una entitat, a través d'un Ràdio Club, sembla ser la fita que s'han marcat el grup de radioaficionats de Berga. En aquest sentit la seva missió continua sent la promoció i divulgació d'aquest hobby, segons ells "apassionant". Miquel Call, però, també és conscient que a Berga "la ràdio tal com l'entenen els radioaficionats no està encara prou arrelada aquí a la nostra ciutat. No és una gran entitat, però existim, malgrat que a vegades algú identifiqui els radioaficionats amb les interferències als aparells de TV". Segons ens deia, "si un equip està ben instal·lat i reuneix els elements necessaris, no provoca cap interferència. El que passa sovint és que les antenes, per la seva ubicació i orientació, ens porten aquest tipus de

problemes que per altra banda són ben fàcils de solucionar."

Per a contactes amb els radioaficionats de Berga, poden aprofitar els dies de la Fira o bé dirigir-se a l'Apartat 32 de Berga.

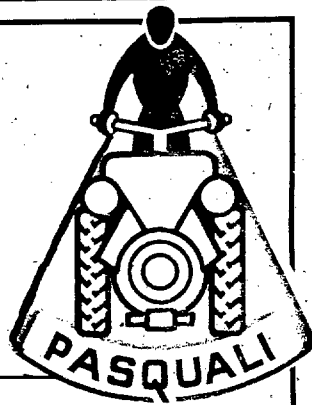
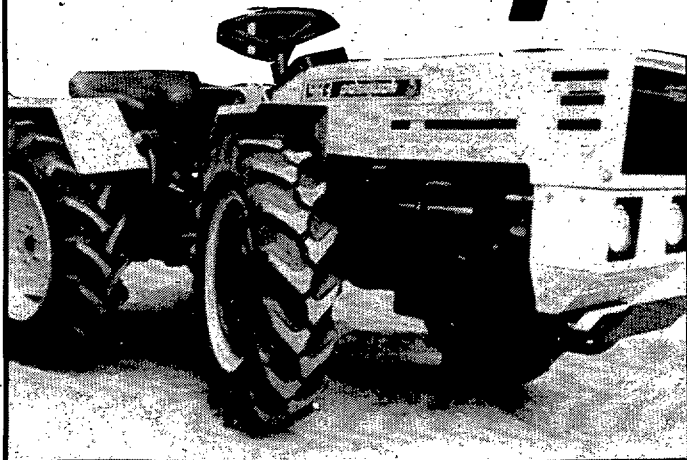
A.OBRADORS

NOU

Pasquali

983

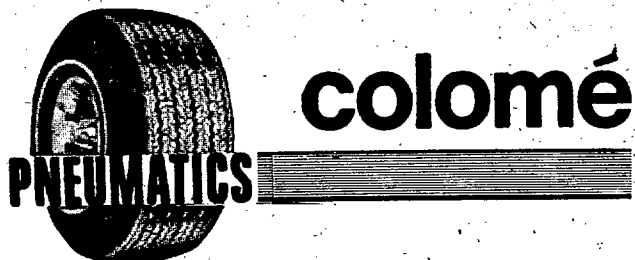

Taller Enric Joan

Gran Via, 44 - Tel. 821 09 95

Tot per al camp i el jardí

BERGA

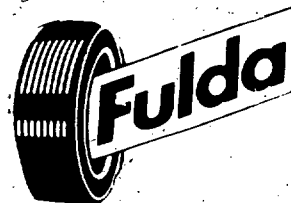

Reparació de cobertes i cambres
Pupillatge
Equilibrat de rodes
Ratllat de cobertes
Pneumàtics nacionals i
d'importació

MICHELIN

PIRELLI

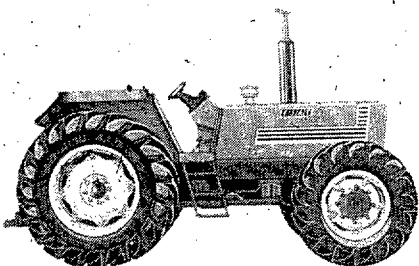

GOOD YEAR
la confianza

FESTIUS OBERT

Barcelona, 19 - Telf. 821 02 24 - BERGA

CONCESSIONARI

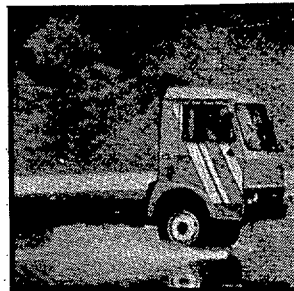
Fiat Trattori
FIAT

TOT TRACCIÓ SA

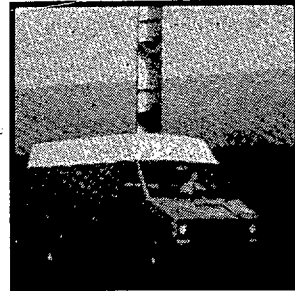
Gran via, 119 - T.821 28 11 BERGA

Volem compartir amb tots vosaltres
els fruits aconseguits
Estem al servei del món rural i del transport

IVECO, 350 anys d'experiència.
Un patrimoni creat per Fiat, Magirus,
Unis i OM que des del 1.975 se'n diu
IVECO

IVECO®

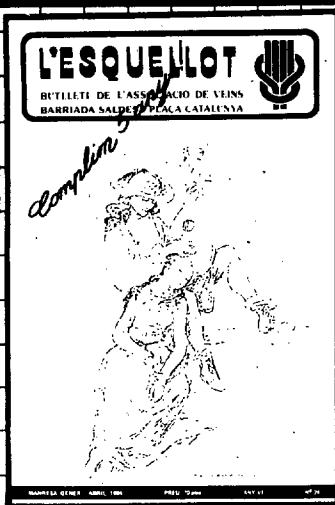
FIAT

Experiència IVECO, una gamma
completa de camions, furgonetes i
motors dièsel

VISITEU EL NOSTRE ESTAND A LA FIRA

DOMINICAL

LES IMATGES DE LA SETMANA

L'ESQUELLOT, butlletí d'informació de l'Associació de Veïns de la Barriada Saldes-Plaça Catalunya de Manresa, ha celebrat el seu cinquè aniversari. Cal expressar sinceres felicitacions, perquè tots sabem que no és tasca fàcil mantenir durant tant temps, i "vi-va", una publicació.

ELS CLUBS DE JUBILATS "SANT JORDI" de la Caixa Provincial de Catalunya van celebrar la patronal de l'entitat aquesta setmana, essent destacable la gatzara organitzada i celebrada pels avis del Club Sant Jordi a Manresa.

TESTIMONIAL I ALLIGONADORA aquesta imatge d'una parada de venda de roses en la diada autèntica de Sant Jordi: el 23 d'abril, dilluns passat. La coincidència amb la festivitat de Dilluns de Pasqua va aconsellar el trasllat de la celebració —comercial, és clar— a divendres passat, diada de la Mare de Déu de Montserrat.

L'ÈXODE de la Setmana fou total i contradictori: mentre els carrers de Manresa apareixien buits de trànsit i viants "de casa", la invasió de turistes i excursionistes fou considerable.

L'APLECAL SANTUARI DELS OMS, al terme de Sant Jaume de Frontanya, aplegà dilluns passat gentada i animació com ja és tradicional.

LES CARAMELLES encara ressonen arreu. A la foto, el grup de caramelles de Solsona.

DE WEINIGARDEN (ALEMANYA FEDERAL) AL PARC DE L'AGULLA (MANRESA), va venir un grup de seixanta ciutadans d'aquella població alemanya a menjar-se una apetitosa paella d'arròs. Abans, però, havien fet un emotiu acte d'agermanament amb la població d'Olesa de Montserrat, i no se'n van anar sense haver visitat Montserrat, l'Ajuntament, la Seu i la Cova de Manresa.

ALUMNES DELS TALLERS OCUPACIONALS de la Font dels Capellans de Manresa van visitar divendres passat les instal·lacions de Regió 7, es van interessar per tot el procés de producció i confecció del diari, així com per aspectes del món del periodisme i la llibertat d'expressió.

SECCIONS I COL.LEGIS ELECTORALS

Als efectes de complir el que s'estableix en l'art. 23.3 del Reial Decret- llei 20/1977, del 18 de març, s'insereix a continuació la llista de seccions i col·legis electorals corresponents a les Zones de Berga, Manresa i a alguns municipis de la Zona de La Seu d'Urgell i Igualada, per a la celebració de les Eleccions al Parlament de Catalunya.

ZONA DE MANRESA

AGUILAR DE SEGARRA

Districte únic. Secció única. CASA CONSISTORIAL. AV. RAVAL, S/N.

ARTÉS

Districte 01.

Secció única. EDIFICI MPAL. LLAR DELS AVIS. C/ LES PARRES, 12.

Districte 02.

Secció 001. COL. PUBLIC F. FERRER SOLER-V. C/ BARCELONA, S/N.

Secció 002. C/ BARQUERA, 41.

AVINYÓ

Districte únic. Secció única. BIBLIOTECA POPULAR. PASSEIG, 19.

BALSARENY

Districte únic.

Secció 001. GUARDERIA INFANTIL PARE COLL. PL. RICARD VIÑAS, 3.

Secció 002. GUARDERIA INFANTIL PARE COLL. C/ RICARD VIÑAS, 3.

Secció 003. GUARDERIA INFANTIL PARE COLL. C/ RICARD VIÑAS, 3 I MESA. COLONIA VILAFRUMS AULA FORM., 1 MESA.

CALDERS

Districte únic. Secció única. DAVANT L'AJUNTAMENT. PL. MAJOR, S/N.

CALLÚS

Districte únic.

Secció 001. ESCOLA PARVULS. C/ MOSSEN J. VERDAGUER, 10-12.

Secció 002. ESCOLA PARVULS. C/ MOSSEN J. VERDAGUER, 10-12.

CASTELLBELL I EL VILAR

Districte 01.

Secció 001. LOCAL RECREATIU BORRAS. C/ J. BORRAS, 40.

Secció 002. ESCOLA PARVULS BURES. C/ BURES, 6.

Districte 02.

Secció 001. ESCOLA PARVULS BURES. C/ BURES, 6.

Secció 002. ESCOLA PARVULS BURES. C/ BURES, 6.

CASTELLFOLLIT DEL BOIX

Districte únic. Secció única. COL·LEGI PÚBLIC.

CASTELLGALI

Districte únic. Secció única. COL. PUBLIC SANT MIQUEL.

CASTELLNOU DE BAGES

Districte únic. Secció única. COL. PUBLIC NUCLI CASTELLNOU.

FONOLLOSA

Districte únic. Secció única. COL·LEGI PÚBLIC.

GAIÀ

Districte únic. Secció única. COL·LEGI PÚBLIC.

GRANERA

Districte únic. Secció única. CASA CONSISTORIAL.

L'ESTANY

Districte únic. Secció única. COL. PÚBLIC DE L'ESTANY. C/ BALMES, S/N.

MANRESA

Districte 01.

Secció 001. JUTJAT. C/ BAIKADA DE LA SEU, 2.

Secció 002. EDIFICI NOU AJUNTAMENT. PL. MAJOR, 6.

Secció 003. EDIFICI NOU AJUNTAMENT. PL. MAJOR, 6.

Secció 004. JUTJAT. C/ BAIKADA DE LA SEU, 2.

Districte 02.

Secció 001. COL. PUBLIC RENAIKENÇA. PL. INDEPENDENCIA, 1.

Secció 002. INSTITUT LLUIS DE PEGUERA. PL. D'ESPANYA, 2.

Secció 003. COL. PUBLIC RENAIKENÇA. PL. INDEPENDENCIA, 1.

Secció 004. INSTITUT LLUIS DE PEGUERA. PL. D'ESPANYA, 2.

Secció 005. INSTITUT LLUIS DE PEGUERA. PL. D'ESPANYA, 2.

Secció 006. GUARDERIA PUIGBERENGUER. AV. DE JONCADELLA, S/N.

Secció 007. GUARDERIA PUIGBERENGUER. AV. DE JONCADELLA, S/N.

Secció 008. GUARDERIA PUIGBERENGUER. AV. DE JONCADELLA, S/N.

Secció 009. COL. PUBLIC SANT IGNASI. C/ DEL MESTRE ALBAGES, 1-3.

Secció 010. COL. PUBLIC RENAIKENÇA. PL. INDEPENDENCIA, 1.

Secció 011. INSTITUT POLITÈCNIC DE F. P. AV. BASES DE MANRESA, 55-59.

Secció 012. INSTITUT POLITÈCNIC DE F. P. AV. BASES DE MANRESA, 55-59.

Secció 013. COL. PUBLIC SANT IGNASI. C/ DEL MESTRE ALBAGES, 1-3.

Secció 014. COL. PUBLIC RENAIKENÇA. PL. INDEPENDENCIA, 1.

Secció 015. GUARDERIA PUIGBERENGUER. AV. DE JONCADELLA, S/N.

Districte 03.

Secció 001. TEATRE CONSERVATORI. MURALLA DE SANT DOMENEC, 1.

Secció 002. AUDITORI DE SANT FRANCESC. C/ SANT FRANCESC, 13.

Secció 003. TEATRE CONSERVATORI. MURALLA DE SANT DOMENEC, 1.

Secció 004. COL·LEGI STA. ROSA DE LIMA. C/ NOU DE VALLDURA, 19.

Secció 005. AUDITORI SANT FRANCESC. C/ SANT FRANCESC, 13.

Secció 006. COL·LEGI STA. ROSA DE LIMA. C/ NOU DE VALLDURA, 19.

Secció 007. COL·LEGI STA. ROSA DE LIMA. C/ NOU DE VALLDURA, 19.

Districte 04.

Secció 001. ESCOLA D'ARTS I OFICIS. C/ DELS INFANTS, 4-10.

Secció 002. ESCOLA D'ARTS I OFICIS. C/ DELS INFANTS, 4-10.

Secció 003. ESCOLA D'ARTS I OFICIS. C/ DELS INFANTS, 4-10.

Secció 004. COL. PUBLIC BAGES. C/ DE LA SEQUIA, S/N.

Secció 005. INSTITUT POLITÈCNIC DE F. P. AV. BASES DE MANRESA, 61.

Secció 006. COL. PUBLIC PARE ALGUE. CARRETERA PONT DE VILAMARA, 1-7.

Secció 007. COL. PUBLIC BAGES. C/ DE LA SEQUIA, S/N.

Secció 008. INSTITUT PIUS FONT I QUER. C/ AMADEU VIVES, S/N.

Secció 009. INSTITUT POLITÈCNIC DE F. P. C/ BASES DE MANRESA, 61.

Secció 010. COL. PUBLIC BAGES. C/ DE LA SEQUIA, S/N.

Secció 011. COL. PUBLIC PARE ALGUE. CARRETERA PONT DE VILAMARA, 1-7.

Secció 012. COL. PUBLIC F. BARJAU I PONS. GRUP FONT DELS CAPELLANS, S/N.

Secció 013. INSTITUT PIUS FONT I QUER. C/ AMADEU VIVES, S/N.

Secció 014. COL. PUBLIC F. BARJAU I PONS. GRUP FONT DELS CAPELLANS, S/N.

Districte 05.

Secció 001. SALA CIUTAT. PL. SANT IGNASI, 14-15.

Secció 002. SALA CIUTAT. PL. SANT IGNASI, 14-15.

Secció 003. COL·LEGI OMS I DE PRAT. C/ OMS I DE PRAT, 2.

Secció 004. COL. PUBLIC ANSELMI CABANES. C/ SANT CRISTOFOL, 43-45.

Secció 005. COL·LEGI OMS I DE PRAT. C/ OMS I DE PRAT, 2.

Secció 006. COL·LEGI OMS I DE PRAT. C/ OMS I DE PRAT, 2.

Secció 007. CENTRE DE PREESCOLAR S. PAU. C/ CARDENER, 12-14.

Secció 008. COL. PUBLIC F. BARJAU I PONS. GRUP FONT DELS CAPELLANS, S/N.

Secció 009. COL·LEGI OMS I DE PRAT. C/ OMS I DE PRAT, 2.

Secció 010. COL. PUBLIC ANSELMI CABANES. C/ SANT CRISTOFOL, 43.

Secció 011. COL. PUBLIC SERRA I HUNTER. GRUP LA BALCONADA, S/N.

Secció 012. COL. PUBLIC F. BARJAU I PONS. GRUP FONT DELS CAPELLANS, S/N.

Secció 013. C/ PUBLIC ANSELMI CABANES. C/ SANT CRISTOFOL, 43.

Secció 014. C/ PUBLIC ANSELMI CABANES. C/ SANT CRISTOFOL, 43.

Secció 015. COL. PUBLIC SERRA I HUNTER. GRUP LA BALCONADA, S/N.

Districte 06.

Secció 001. COL. PUBLIC PARE IGNASI PUIG. GRUP PARE IGNASI PUIG, S/N.

Secció 002. COL. PUBLIC PARE IGNASI PUIG. GRUP PARE IGNASI PUIG, S/N.

Secció 003. PAVELLO DEL CONGOST. EL CONGOST.

Secció 004. LA GUIA. GRUP LA GUIA.

Secció 005. LA GUIA. GRUP LA GUIA.

MARGANELL

Districte únic. Secció única. SOCIETAT RECREATIVA MARGANELL.

C/ SANT ESTEVE, S/N.

MOIA

Districte únic.

Secció 001. CASA CONSISTORIAL. PL. SANT SEBASTIA, 1.

Secció 002. CASA DEL PARC. C/ SANT JOSEP, 12.

MONISTROL DE CALDERS

Districte únic. Secció única. ESCOLA EDUCACIÓ PREESCOLAR. C/ TORRENTE, S/N.

MONISTROL DE MONTSERRAT

Districte 01.

Secció 001. C/ ESCOLES, 27.

Secció 002. C/ ESCOLES, 27.

Districte 02.

Secció única. C/ GERMANES, 1.

MURA

Districte únic. Secció única. COL·LEGI PÚBLIC. CARRETERA DE ROCAFORT, S/N.

NAVARCLES

Districte únic.

Secció 001. GUARDERIA INFANTIL CATALUNYA. PL. AGUILAR, MESA 1.

Secció 002. BIBLIOTECA POPULAR S. VALENTI. PL. DE LA VILA.

NAVAS

Districte 01.

Secció 001. COL. MUNICIPAL DE BUP. C/ PAU DUARRI, S/N.

Secció 002. COL. PUBLIC SANT JORDI. PG. RAMON VALL, S/N.

Districte 02.

Secció 001. ANTIC EDIF. ESCOLES NACIONALS. COLONIA PALA DE TORRUELLA.

Secció 002. ANTIC EDIF. ESCOLES NACIONALS. COLONIA PALA DE TORRUELLA.

EL PONT DE VILOMARA I ROCAFORT

Districte únic. Secció única. COL. PUBLIC POMPEU FABRA.

RAJADELL

Districte únic. Secció única. ESCOLA MUNICIPAL. C/ ESCOLES, S/N.

SALLENT

Districte 01.

Secció 001. COL. PUBLIC TORRES AMAT. PG. BIBLIOTECA, S/N.

Secció 002. COL. PUBLIC TORRES AMAT. PG. BIBLIOTECA, S/N.

Secció 003. COL. PUBLIC TORRES AMAT. PG. BIBLIOTECA, S/N.

Secció 004. COL. PUBLIC TORRES AMAT. PG. BIBLIOTECA, S/N.

Secció 005. COOP. MANUFACTURAS TEXTILES. C/ V. DEL PILAR, 1.

Secció 006. COOP. MANUFACTURAS TEXTILES. C/ V. DEL PILAR, 1.

Secció 007. CASAL MUNICIPAL. PL. JOSEP ANSELM CLAVE.

Secció 008. CASAL MUNICIPAL. PL. JOSEP ANSELM CLAVE.

Districte 02.

Secció única. COL. PUBLIC LA BUTJOSA.

Districte 03.

Secció única. ESCOLES DE CORNET.

SANT FELIU SASSERRA

Districte únic. Secció única. COL·LEGI PÚBLIC. C/ ARZOBISPO BADIA, 2.

SANT FRUTÓS DE BAGES

Districte únic.

Secció 001. COL·LEGI PÚBLIC. C/ MONSEÑOR GIBERT.

Secció 002. COL·LEGI PÚBLIC. C/ MONSEÑOR GIBERT.

Secció 003. COL·LEGI PÚBLIC. C/ MONSEÑOR GIBERT.

SANT JOAN DE VILATORRADA

Districte únic.

Secció 001. COL. NTRA. SRA. DE JONCADELLA. AV. MONTSERRAT, 23.

Secció 002. COL. PUBLIC NTRA. SRA. CARME. C/ PROLONGACION COL·LABAIX, S/N.

Secció 003. BIBLIOTECA POPULAR. C/ MAJOR, 58 I MESA.

RECTORIA DE SANT MARTI (SANT MARTI DE TORRUELLA), 1 MESA.

SANT MATEU DE BAGES

Districte únic. Secció única. COL. PUBLIC SANT MATEU.

SANT SALVADOR DE GUARDIOLA

Districte únic. Secció única. COL·LEGI PÚBLIC. C/ ARRIBA, 17.

SANT VICENÇ DE CASTELLET

Districte 01.

Secció 001. COL. PUBLIC SANT VICENÇ. PL. ONZE DE SETEMBRE, S/N.

Secció 002. COL. PUBLIC SANT VICENÇ. PL. ONZE DE SETEMBRE, S/N.

Districte 02.

Secció 001. COL·LEGI PÚBLIC CASTELLET. C/ FRANCESC MACIA, 6.

Secció 002. COL·LEGI PÚBLIC CASTELLET. C/ FRANCESC MACIA, 6.

Districte 03.

Secció única. COL·LEGI PÚBLIC CASTELLET. C/ FRANCESC MACIA, 6.

SANTA MARIA D'OLO

Districte únic. Secció única. ESC. GRADUADA STA. M. D'OLO. PG. DE

CARME VIDAL LOPEZ, 32.

SANTIPEDOR

Districte únic.

Secció 001. CENTRE PARROQUIAL. C/ L'ESGLÉSIA, 3.

Secció 002. BIBLIOTECA POPULAR. CARRETERA CALLÚS, 2.

SÚRIA

Districte únic.

Secció 001. COL. PÚBLIC S. JOSEP CALASANZ. C/ ERNESTO SOLVAY, 15.

Secció 002. COL. PÚBLIC S. JOSEP CALASANZ. C/ ERNESTO SOLVAY, 15.

Secció 003. COL. PÚBLIC S. JOSEP CALASANZ. C/ ERNESTO SOLVAY, 15.

Secció 004. COL. PÚBLIC S. JOSEP CALASANZ. C/ ERNESTO SOLVAY, 15.

Secció 005. COL. PÚBLIC NTRA. S. MONTSERRAT. BARRI SALIPOTA.

TALAMANCA

Districte únic. Secció única. CASA CONSISTORIAL. PL. DE L'ESGLÉSIA, 1.

ARTÉS

Districte 01.

Secció 001. EDIFICI MPAL. LLAR DELS AVIS. C/ LES PARRES, 12 MESA 1.

AVINYÓ

Districte 01.

Secció 001. BIBLIOTECA POPULAR. PASSEIG, 19 MESA 1.

BALSARENY

Districte 01.

Secció 001. GUARDERIA INFANTIL PARE COLL. PL. RICARD VIÑAS, 3 MESA 1.

CALLÚS

Districte 01.

Secció 001. ESCOLA PARVULS. C/ MOSSEN J. VERDAGUER, 10-12 MESA 1.

CASTELLBELL I EL VILAR

Districte 01.

Secció 001. LOCAL RECREATIU

A tort i a dret

La importància del Parlament de Catalunya

XAVIER DOMÈNECH

Després d'anys de dictadura, el 10 d'abril de 1980 es constituïa novament el Parlament de Catalunya, en una sessió inaugural solemne, emotiva i protocol·lària. El 12 d'abril vaig publicar un article a la secció d'Opinió d'aquest diari, amb el qual m'he entrebancat mentre cercava referències per a un article sobre la importància de la Institució de la qual es vota, aquest diumenge, la composició. I m'ha fet gràcia la idea de reproduir alguns paràgrafs d'aquell article, encara que no tot per dues raons: no cabria en aquest espai, i hi havia referències que podrien ser enteses com a condicionants de la direcció del vot.

Escrivia llavors: "Una tradició política que arrenca dels anys trenta i té la seva continuïtat en els darrers tres anys, tendeix a identificar la política catalana amb la figura d'una persona: el President de la Generalitat de Catalunya. D'acord amb aquest esquema, que obeeix a raons objectives, i està fixat amb força fermesa a les nostres

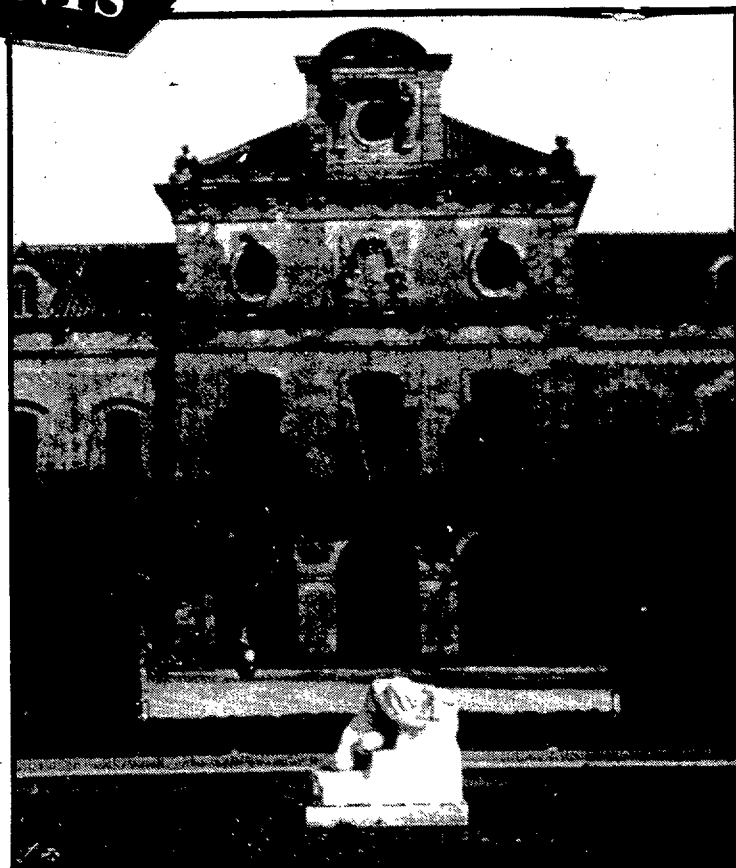
ments, l'autonomia catalana s'ha identificat successivament amb els noms de Prat de la Riba, Macià, Companys i Josep Tarradellas.

En canvi, les normes de funcionament de la Generalitat, tant durant la República com en l'etapa que ara comença, tradueixen un esperit més parlamentari que presidencialista. Al contrari del que succeeix en algunes contrades d'Europa i del món, el President de la Generalitat no és elegit directament pel poble sinó pels membres del Parlament; és a ells a qui ha de retre comptes i són ells qui tenen poder per destituir-lo si la seva gestió no correspon a les esperances dels representants de la majoria. En certa manera, doncs, és el Parlament qui governa el país a través d'una persona en la qual diposita la seva confiança".

Penso que és important avui, recordar això, més que res per insistir en la importància del Parlament i, per tant, del vot que es diposita aquest diumen-

ge, i del fet mateix de votar. La importància del Parlament és potser poc coneguda. Ho era al 1980, quan el record de la Generalitat estava lligat a les figures mítiques de Macià i Companys, i la recuperació estava vinculada a la persona de Tarradellas. Però ho és també avui, quan al llarg de quatre anys el Parlament ha fet coses cabdals per a l'auto-affirmació política nacional de Catalunya, com és dotar la nació d'un funcionament institucional, d'una reglamentació del joc polític, d'una articulació dels poders autonòmics i d'una caixa de ressonància dels problemes de cada dia. Al marge de si ha resonat massa o massa poc, el cert és que possiblement hagin mancat amplificadors que fessin arribar aquest brogit als ciutadans.

Sigui com sigui, continua essent al Parlament a qui pertoca encara la tasca política més important d'entre les que es realitzaran a Catalunya en els propers anys. L'articulació institucional de la Nació només és començada. Temes tant fonamen-

tals com l'organització territorial, la legislació en matèria de règim local (Ajuntaments), la llei electoral, la planificació del territori... són bàsics en la construcció de Catalunya.

La Generalitat —que és per igual el Consell Executiu, la Presidència i el Parlament— està cridada a ser molt més que una màquina administrativa que gestiona traspassos. Està cridada a sentar les bases per refer Catalunya des de Catalunya mateix. I el Parlament, sortosament, s'ha dotat d'un seguit

de mecanismes pels quals les lleis més importants, les destinades a Institucionalitzar Catalunya, han de passar una tramitació que esgota les possibilitats del consens. Que, per tant, fa participar en la seva elaboració tots els grups amb representació a la Cambra. Això és bo, i és millor, per descomptat, que la simple imposició mecànica de la majoria numèrica. I per això és important que la composició del Parlament reflecteixi el millor possible la realitat plural de la societat.

calculadores PONS

Puigterrà de Dalt, 10 - MANRESA

Un quart de segle donant bon servei.

MÀQUINES
D'ESCRIURE DE TOTS
ELS TIPUS, DE TOTES
LES MARQUES I A TOTS
ELS PREUS.

SECCIONS I COL.LEGIS ELECTORALS

(continuació)

CARDONA

Districte 01.

Secció 002. PAVELLÓ POLIESPORTIU MPAL. C. MIRACLE, S/N MESA 1.

CASERRES

Districte 01.

Secció 001. COL·LEGI PÚBLIC. C/ BISBE COMELLAS, 65 MESA 1.

CERCS

Districte 01.

Secció 002. COL·LEGI PÚBLIC LA RODONELLA. MESA 2.

GIRONELLA

Districte 02.

Secció 001. COL·LEGI PÚBLIC AV. DE CATALUNYA, 105 MESA 1.

LA POBLA DE LILLET

Districte 01.

Secció 001. AJUNTAMENT. MESA 1.

OLVAN

Districte 01.

Secció 001. COL·LEGI PÚBLIC. MESA 1.

PRATS DE LLUÇANES

Districte 01.

Secció 001. ANTIGUES ESCOLES NACIONALS. C/ LES ESCOLES, 2 MESA 2.

PURG-REG

Districte 01.

Secció 001. COL. PÚBLIC ALFREDO MATA. C/ PAU CASALS, MESA 2.

ZONA DE LA SEU D'URGELL (parcial)**CASTELLAR DE LA RIBERA**

Districte únic. Secció única. CASA CONSISTORIAL.

CLARIANA DE CARDENER

Districte únic. Secció única. CASA CONSISTORIAL.

GUIXERS

Districte únic. Secció única. CASA CONSISTORIAL.

LA COMA I LA PEDRA

Districte únic. Secció única. CASA CONSISTORIAL DE LA COMA.

LLADURS

Districte únic. Secció única. CASA SERRA DE LA LLENA.

LLOBERA

Districte únic. Secció única. CASA CONSISTORIAL.

NAVÈS

Districte únic. Secció única. COL·LEGI PÚBLIC DE NAVÈS.

ÒDEN

Districte únic. Secció única. COL·LEGI PÚBLIC DE CAMBRILS.

OLIUS

Districte únic. Secció única. SALA DE JUNTES. CASA CONSISTORIAL.

PINELL

Districte únic. Secció única. COL·LEGI PÚBLIC. SANT CLIMENT DE PINELL.

PINÓS

Districte únic. Secció única. CASA CONSISTORIAL.

RINER

Districte únic. Secció única. COL·LEGI PÚBLIC DE FREIXENET.

SANT LLORENC DE MORUNYS

Districte únic. Secció única. CASA CONSISTORIAL. C/ MAJOR, 21.

SOLSONA

Districte 01.

Secció 001. ESCOLA ESCOLAPIS. C/ SANT PAU, 29.

Secció 002. ESCOLA ESCOLAPIS. C/ SANT PAU, 29.

Districte 02.

Secció 001. ESCOLA ESCOLAPIS. C/ SANT PAU, 29.

Secció 002. ESCOLA ESCOLAPIS. C/ SANT PAU, 29.

SOLSONA

Districte 02.

Secció 001. ESCOLA ESCOLAPIS. C/ SANT PAU, 29 MESA 1.

CALAF

Districte únic.

Secció 001. ANTIC COL·LEGI LA SALLE. C/ SANT JOAN BAPTISTA, 6.

Secció 002. COL·LEGI PÚBLIC ALTA SEGARRA. C/ F. CASAJONA, 8.

CALAF

Districte únic.

Secció 002. COL·LEGI PÚBLIC ALTA SEGARRA. C/ F. CASAJONA, 8. MESA 1.

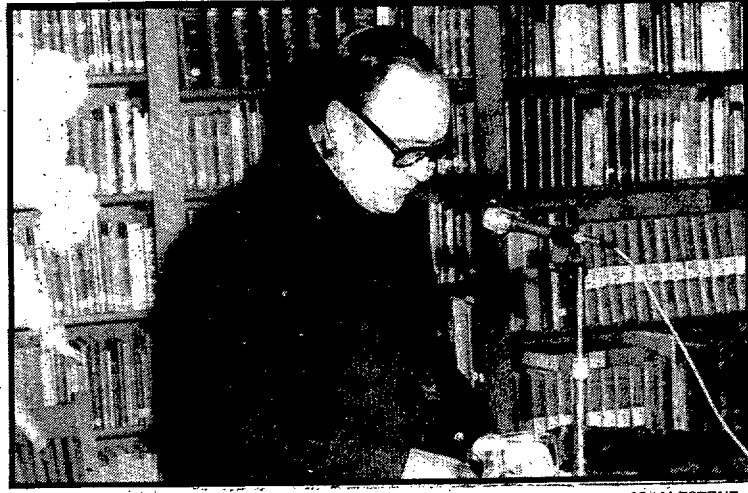
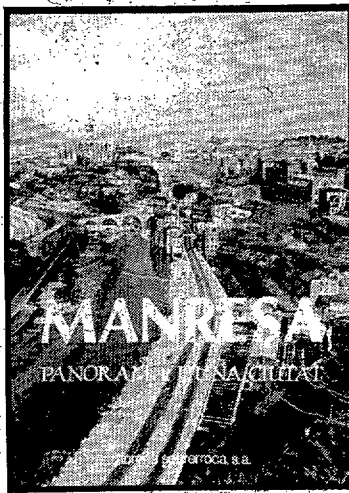
SALLAVINERA

Districte únic. Secció única. CENTRE CULTURAL RECREATIU (CAFE BAR).

Rilke o la tristesa penetrant/ **Josep M^a. Tripiàna** • J. Vallverdú: "El fill de la pluja d'or"/ **Josep M^a. Aloy** • Creació: "No temis la Babel"/ **Josep Fàbregas** • Debat sobre el fet literari al Bages • Contes de Vinyes i Cluet, editats a Berga. Reedició de "Manresa. Panorama d'una ciutat"

idees

"Cridem qui som i que tothom ho escolti./ I en acabat, que cadascú es vesteixi/ com bonament li plagui, i via fora!./ que tot està per fer i tot és possible"
MIQUEL MARTÍ I POL

D'esquerra a dreta, un moment de la presentació del llibre, la sobrecoberta i l'autor, el doctor Josep M^a. Gasol.

En la presentació, l'alcalde Cornet exposà el desig de fer una Fundació per a la Història de Manresa

"Panorama d'una ciutat", reeditat, va ser el protagonista local del Dia del Llibre

Dimecres passat al vespre, al local de Sobrerroca Centre fou presentat el llibre "Manresa. Panorama d'una ciutat" del doctor Josep M^a. Gasol i Almen-dros, reedició ampliada i actualitzada del llibre d'igual títol que s'edità l'any 1971.

L'acte fou presidit per Joan Guitart, conseller d'Ensenya-ment de la Generalitat; Josep M^a. Puigjaner, cap del servei del llibre del Departament de Cultura i Mitjans de comunica-ció de la Generalitat; l'alcalde

El record de Josep M^a. Vives Llambi com a promotor de la primera edició de "Manresa. Panorama d'una ciutat" l'any 1971 i el desig de Joan Cornet de fer una Fundació per a la Història de Manresa van ser alguns dels aspectes més sobre-sortints de l'acte de presentació de la reedició d'aquell llibre, obra de Josep M^a. Gasol, amb presència d'autoritats locals, de la Generalitat i nombrós públic. Tretze anys després, el "Panorama d'una ciutat" s'ha posat al dia.

de Manresa, Joan Cornet; n'Onofre Boqué regidor de cul-tura de l'Ajuntament de Man-resa; Josep M^a. Calmet, vice-president de la Diputació de

Barcelona; Valentí Roqueta President de la Cambra de Comerç de Manresa; el doctor Josep M^a. Gasol, autor del lli-bre; Emili Planas, de Llibreria

Sobrerroca, editor; i Josep M^a. Guardiola, coordinador gene-ral d'aquesta reedició.

Parlaments

La presentació gaudi d'un bon escalf de públic, que atapeí la sala. Obri l'acte, en Joan Guitart, conseller d'Ensenya-ment de la Generalitat, el qual cedí la paraula a Josep Guar-diola que després de res-saltar diferents aspectes del procés d'edició de l'obra féu una ressenya d'agraïments a di-ferents persones i col·lectius, destacant el manresanisme que fan possible aquest tipus d'em-preses. Com a exemple preclar de manresanisme recordà la fi-gura de Josep M^a. Vives Llam-bí, aleshores promotor de la primera edició de l'obra. A continuació, Emili Planas, com a editor, recordà breument les diferents publicacions que han vist la llum de la mà de Sobrer-roca. L'autor del llibre, doctor Josep M^a. Gasol, agrai la pre-sència dels polítics, "que han sabut trobar un espai en la seva intensa activitat d'aquests dies" i assenyalà que "tots fem república, en el sentit etimolò-gic de la paraula és a dir, cosa pública" referint-se al fet que escriure o editar un llibre és portar a terme, també, una tas-ca pública equiparable a la prò-pia dels mateixos polítics. En-tre d'altres coses i després de

deixar la valoració de l'obra al criteri dels futurs lectors, desta-cà que aquesta edició anava de-dicada a la memòria de Josep M^a. Vives Llambi i recordà la frase que Sempronio escrigué al desaparegut "Tele/Expres", amb motiu de la primera edi-ció: "aquest llibre és com una targeta de visita de la ciutat de Manresa".

El Cap del Servei del Llibre de la Generalitat, Josep M^a. Puigjaner centrà la importàn-cia d'aquest tipus d'edicions en el fet que permeten situar-nos mi-llor, saber on som, qui som, cap on anem, com una possibili-tat de "saber-se a si mateix" i subratllà que "això ho fem els catalans i no hi ha cap altre po-ble de la península que ho faci", referint-se a l'àmplia quantitat d'obres editades re-centment d'investigació sobre la història de les nostres ciu-tats.

Una fundació

Novament, Josep M^a. Vives Llambi fou recordat aquell ves-pre en el parlament que pro-nuncià l'alcalde de la ciutat, Joan Cornet, tot fent-ne es-ment com a company de con-sistori durant els seus primers quatre anys de manament. Joan Cornet desvetllà l'interès dels assistents en anunciar la creació d'una Fundació per a la Història de Manresa que per-metés l'edició d'una Història local que, sense voler restar im-portància al llibre que es pre-sentava, fos més aprofundida, més completa, exhaustiva, que ad-huc pogués abastar diferents volums i que es pogués fer sota la direcció de Josep M^a. Gasol. Encoratjà a seguir en aquest ti-

(passa a la pàg. 20)

J.M. Gasol, una prolífica trajectòria

Josep M^a. Gasol i Almen-dros va néixer a Manresa, l'any 1924; el 1960, va ésser nomenat cronista oficial i di-rector de l'Arxiu històric de la ciutat i, a primers de 1977, subdirector —amb funcions de director responsable— del Museu Comarcal de Manresa.

Ordenat sacerdot l'any 1948, exercí diversos ministe-riis en poblacions importants del Bages i de la Plana de Vic i a Tarragona. Des de 1961 és canonge de la Seu de Manresa i conservador de l'arxiu i del museu d'aquesta basilica.

A Roma, durant quatre anys, cursà estudis de Teolo-gia, Arqueologia, Arxivística, Biblioteconomia i Història de l'Art.

Membre corresponent de la

Reial Acadèmia de Bones Lle-tres, ha estat vice-president de l'Associació Nacional d'arxi-vers, bibliotecaris i arqueò-legs i ara forma part de la Po-nència territorial de Barcelo-na, del Consell del Patrimoni Cultural de Catalunya, i de la Comissió diocesana d'Art Sa-cre, de Vic.

En l'àmbit local i comarcal, ha exercit entre d'altres càr-recs el de delegat de Belles Arts i vice-president del Centre Ex-cursionista de la Comarca de Bages. Actualment presideix el Centre d'Estudis del Bages, del qual fou fundador i prin-cipal animador.

La seva experiència peda-gògica, assolida al llarg de més de quaranta anys de pro-fessió docent en diversos cen-tres i nivells, es manifesta en

conferències, discursos i ser-mons —sempre erudits, clars i didàctics— i en els escrits pe-riodístics i altres treballs lite-raris.

La producció bibliogràfica del Dr. Gasol supera llarga-ment la trentena de títols. En-tre els quals destaquen, cenyint-nos als de tema local: "La Història de Manresa ex-plicada als infants, La Seu de Manresa, La Caja de Ahorros de Manresa i el present Pano-rama d'una ciutat.

Ha col·laborat també en publicacions d'altres indrets i en obres col·lectives impor-tants, com la *Gran Enciclopè-dia Catalana*, *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*, *Dic-cionario del hogar católico* (de l'editorial Juventud) i *Catalunya romànica*.

Novetats editorials a casa nostra per St. Jordi'84

Quadern n° 56 corresponent a l'edició de diumenge, 29 d'abril

Novetats editorials a casa nostra per St. Jordi'84

Es presentà el segon volum de "Manresa 1885-1935"

Cal anar formant progressivament una educació literària més àmplia

Els cinquanta anys d'història de Manresa que van de 1885 a 1935 estan cada vegada més documentats gràficament, de cara al gran públic, gràcies, ara, al segon volum que recull imatges de l'època, sorgides de l'arxiu del seu autor, Jaume Pons i Agulló. La presentació d'aquest llibre fou la primera part d'un acte que tingué com a plat fort un debat sobre *"El fet literari al Bages"*, amb la intervenció d'intel·lectuals i literats.

Dijous al vespre, en un acte de caràcter marcadament literari, es va presentar el segon volum del recull *"Manresa 1885-1935, cinquanta anys d'història gràfica"* de Jaume Pons i Agulló. Història i curiositat es barregen en una obra que amplia i millora la precedent, presentada a finals de l'any passat. Ambdós volums són editats per la Secció d'Estudis del Centre Excursionista de la comarca del Bages, entitat que organitzà també el col·loqui posterior sobre *"El fet literari al Bages"*, que fou retransmès per Ona 7 Ràdio.

L'acte de presentació del lli-

bre de Jaume Pons va ser presidit pel regidor de cultura de l'Ajuntament de Manresa n'Onofre Boqué, el President del Centre Excursionista esmentat, Armand Redondo, i el propi autor, Jaume Pons i Agulló. El parlament del senyor Redondo es limità a felicitar la Secció d'estudis, el senyor Badia per la seva col·laboració en la correcció de textos i el propi autor pel treball esmerçat en una obra l'èxit de la qual ve garantit per l'exhauriment del primer volum. Jaume Pons explicà les característiques d'aquest segon llibre gràfic, amb més pàgines que el primer i amb força documentació gràfica i escrita en-

tor els carrers i les esglésies i convents manresans, així com l'esport entre d'altres aspectes a ressaltar. N'Onofre Boqué va destacar la importància de llibres com aquest per tal de conèixer més de prop el que havia estat Manresa abans.

Taula rodona

Tot seguit, s'inicià la taula rodona sobre *"El fet literari al Bages"* en la qual van participar Joan Badia, professor de llengua; J. Tomàs Cabot, escriptor; Pere Fons, poeta; i Antoni Pasqual, novel·lista, sota la moderació de n'Emili Martínez, responsable de la Secció d'Estudis del CECB. La presència dels altres convidats (Francesc Blancher, Lluís Calderer, Gabriel Mora i Arana i Manuel Quinto) va ser excusada per diferents raons particulars. El col·loqui perseguia un apropament als autors més destacats de la comarca, moltes vegades força desconeguts a casa nostra mateixa, a partir de les vivències personals sobre com havien accedit al món de la literatura. La diversitat de camins

corresponia a la diversitat de parers o de personatges. Especialment destacables van ser les recomanacions de Tomàs Cabot: *"no caure en el parany del bilingüisme, més fàcil de superar que en el temps que vaig començar a escriure"*, digué, i el de no voler-se professionalitzar escrivint, guanyar-s'hi la vida. Això reflectí dues problemàtiques concretes: la idiomàtica, cal escriure en la llengua-mare, l'econòmica, a les quals, posteriorment, Joan Badia n'afegiria, des de la seva òptica de professor, d'altres: el desconeixement de la literatura universal pels escolars i el que això implica: que caldria reformar els programes d'ensenyament, on predomina actualment l'ensenyament de la literatura castellana i en menor grau de la catalana. Cal un més ampli abast d'aquest ensenyament

perquè no es caigui simplement en una particular recitació històrica sinó que permeti una educació de la sensibilitat literària.

El polèmic tema dels premis literaris, camí d'accés que seguien Pere Fons i Antoni Pasqual, fou probablement, el gran absent. En canvi, la qüestió de la influència del sexe en la creació literària, plantejada pel públic, va motivar la contraposició més clara de parers de la tertúlia entre els quatre ponents: mentre per a P. Fons i J. Badia era un factor més que juntament amb molt d'altres podia motivar unes diferenciacions, però no condicionants, per a Tomàs Cabot i A. Pasqual hi ha quelcom, que quedà en absoluta ambigüitat, que fa diferent una obra escrita per un home de la que pot escriure una dona.

Es presentà oficialment
'Manresa. Panorama d'una ciutat'

(ve de la pàg. 19)

pup d'iniciatives editorials i que tan de bo que l'editor, en aquest cas n'Emili Planas, pogués fer-hi negoci, perquè això demostraria una bona acollida per part del públic i un interès cultural prou important.

Tancà l'acte el conseller d'Ensenyament de la Generalitat, Joan Guitart. Exposà la necessitat que a Catalunya es facin obres com aquesta que permetin conèixer millor el nostre país, la nostra història i establí un paral·lelisme entre la progressiva incorporació del català a l'escola i l'increment de llibres en català que puguin nodrir aquell procés.

El llibre

"Manresa. Panorama d'una ciutat" és una obra que ha estat revisada a fons tant literàriament com gràficament, el que constitueix tota una garantia en aquesta reedició. Consta de setze capítols, a l'igual que la primera edició. En el primer, *"Cor de Catalunya"*, situa geogràficament la ciutat fent honor al famós eslògan turístic. Després segueixen: "Una Ciutat-planeta, La història, Els monuments, Records ignasians, La ciutat moderna, Les fonts de riquesa, L'ambient cultural, Festes i fires, L'esport, la tradició religiosa, Glossa dels manresans il·lustrats, Projecte universal del nom de Manresa i la comarca.

Cal advertir que s'han suprimit en aquesta reedició la traducció al castellà del text que

en la primera publicació s'inclouia al final del llibre en fulls de diferent color. S'estimà que si es feia aquesta traducció calia fer-ne també a altres idiomes internacionals, la qual cosa encaria excessivament l'obra; d'altra banda, el que fa tretze anys era una precaució necessària ha passat a ser una qüestió suplementària.

L'ampliació de contingut més notable es refereix al capítol de la història, així com en la quantitat d'il·lustracions: uns tres-cents gravats dels quals un centenar són a color; poques d'aquestes fotografies són repetició de les incloses en l'anterior edició i, fins i tot la que enceta el llibre, després de la portada, una imatge de quixalla davant la porta de la Seu que pot semblar la mateixa que la de la primera edició, fou feta de cap i de nou, amb la col·laboració d'una vuitantena llarga d'escolars. Aquesta imatge vol ser un portic visual i un resum del plantejament del llibre, com exposa el peu de foto: *"Vell i nou: artístiques construccions romàniques i gòtiques; infants i automòbils. Un símbol de la ciutat, ensem històrica i moderna, contemplativa vivaç i atafegada"*.

L'actualització també es nota en el format (23 per 33 cm), que segueix la tendència més moderna i europea en aquest tipus d'edicions, amb sobrecoberta il·lustrada amb una fotografia d'Albert Camprubí sobre la qual se superposen el títol i els noms d'autor i editor.

De la indústria a l'amor

J. Camprubí i
"La dinàmica
d'un poble"

Com molt bé explica la contraportada del llibre, *"Dinàmica d'un poble"*, de Josep Camprubí i Plans és *"una instantània retrospectiva de Manresa i de la implantació industrial al riu Cardener, a cavall dels segles XIX i XX, amb un protagonista d' excepció: l'aiguat de 1907"*.

Aquest és el motor de tot el discurs històric que l'autor planteja al llarg dels dos centenars i mig de pàgines. Arran de l'aiguat, el llibre repassa, ben documentadament tant en la part escrita com gràfica, el reeiximent industrial — una cinquantena de fàbriques, val a dir que mogudes per la força de l'aigua — al llarg del segle XIX.

Després, en el segle XX, si bé la catàstrofe de l'aiguat de 1907 seria superada, altres causes minvarien la vida industrial a la vora del Cardener. El llibre té quatre capítols: L'aiguat; la reconstrucció històrica de la línia industrial del Cardener a Manresa; de Cardona a Castelltallat amb la força de l'aigua; i el ferrocarril econòmic Manresa-Berga.

Poemes de
Josep Feu a
"Del meu
pelegrinatge"

Amb un pròleg de Mn. Clement Forner, rector de Navàs, que també comenta les característiques mètriques i poètiques de l'obra, mossèn Josep Feu i Sala (Manresa, 1915), capellà del Monestir de Caputxines de Manresa, ha editat un recull poètic titulat *"Del meu pelegrinatge"* en el qual descriu vivències seves des que era seminarista a Vic fins ara.

La guerra civil ocupa la primera etapa, amb composicions poètiques que palesen el drama viscut en evadir-se "cercant pacífics horitzons" i incorporar-se després al front de la guerra en acabar els seus estudis a França i Pamplona. La segona època és la normal d'un capellà que exerceix en pobles, quasi tots ells del Bages. Finalment, des de fa uns vint anys, retorna a Manresa i de la ciutat i rodalies en remarca aspectes propis, religiosos i de la natura. El llibre, de dues-cèntes cinquanta pàgines, ha estat imprès a Gràfiques Perramon i distribuït per Llibreria Sobreroca S.A.

L'amor a
"Darrera les paraules"

"Darrera les paraules" és el llibre que l'autora manresana Beatrice Niffennéger presentà dijous passat a "El Sielu". A l'acte de presentació hi fou present el periodista Moya Angeler, ex-director del periòdic manresà *Pla de Bages* i actual director del diari *El Correo Catalan*.

Aquest nou llibre és el segon que ha escrit fins ara aquesta escriptora; recordem que el seu primer treball literari va aparèixer a les llibreries l'any passat quan faltaven pocs dies per Sant Jordi, amb el títol de *"Uriel, jo i la meva mare"*.

En aquest nou llibre cal remarcar la tasca il·lustrativa realitzada pel dibuixant manresà Manel Soteras a partir dels diferents poemes de l'autora, alguns dels quals destaquen per la seva brevetat sense que això vulgui dir que perdin la intensitat que, en conjunt, tots tenen. El comú denominador del recull és la temàtica amorosa, i a un altre nivell segueix de prop la línia i l'estil creatiu iniciat amb el primer llibre de Beatrice Niffennéger.

RICARD OLIVA

Novetats editorials a casa nostra per St. Jordi'84

Editat el primer volum d'«Actes» de la XXVI Assemblea d'estudiosos

Malgrat que fins el proper dia 5 de maig no es faci la seva presentació oficial, la festa del Llibre d'enguany ha vist publicades, també, les ponències presentades a la XXVI Assemblea Intercomarcal d'estudiosos en el que constitueix el volum primer de les «actes» d'aquesta trobada que fou organitzada pel Centre d'Estudis del Bages els dies 17 i 18 d'octubre de 1981. L'edició d'aquest primer lliurament dels treballs llegits o presentats a l'esmentada Assemblea ha estat possible gràcies al suport del Departament de Cultura de la Generalitat i de l'Ajuntament de Manresa. Les comunicacions que no s'han pogut incloure en aquesta edició hom espera poder-les llegir properament en el que serà el volum segon de les «Actes».

Aquesta obra consta d'unes dues-centes cinquanta pàgines i una vintena d'il·lustracions, i el preu de venda és de mil dues-

centes, amb un important descompte per als socis del Centre d'estudis del Bages, que el poden adquirir a la Secretaria de l'entitat.

Aquest primer volum recull la crònica de l'Assemblea, amb l'Acte i el discurs d'obertura que pronuncia el senyor Joan Vilà i Valenti; les cinc ponències que hi van ser llegides (a càrrec de Josep M. Gasol, Albert Benet, Xavier Sitjes, Ramon Arnau i Joan Vilà) i quinze comunicacions originals de Josep M. Ainaud, Joaquim Aloy, Antoni Bach, Josep M. Badia Masgrau, Enric Bagué, Ignasi Baiges, Anna M. Balaguer, Jordi Rolós, Antoni Borràs i Feliu, Antoni Borràs-Francesc Junyent, Baldomer Colldeforns, Jacint Corbella, Georges Fabre, —Marc Mayer— Isabel Rodà.

El disseny de la coberta de la publicació correspon al recomanat per la Generalitat cara a unificar totes les publicacions d'aquestes Assemblees.

Publicat un recull dels seus contes

Vinyes i Cluet va ser recordat a Berga, en la Diada del Llibre

* Dijous al vespre va tenir lloc la presentació del llibre de l'escriptor berguedà Ramon Vinyes i Cluet «A la boca dels núvols» a la sala de l'Auditori de l'Hospital Vell de Berga, en motiu de la Diada del Llibre.

L'acte fou presentat per Jordi Puntas de l'Àmbit de Recerques del Berguedà i, a continuació en Francesc Miravittles de l'editorial Bruguera i dels llibres del Mirador va presentar la col·lecció en la qual s'inclou el llibre de Ramon Vinyes, tot i anunciant un nou títol d'aquest il·lustre berguedà que sortirà publicat a finals d'any i que durà per nom «Entre sambes i bananes».

Pilar Rahola, escriptora i crític literari, va parlar sobre la personalitat intel·lectual de Ramon Vinyes i de la influència que va tenir sobretot a Colòmbia i en menys intensitat a Catalunya, va ressaltar que el seu pensament va ser un dels més destacats i avançats de l'època en què vivia i de la dificultat d'enteniment de la seva obra que això va comportar. Finalment Jaume Huch va parlar del Ramon Vinyes literat, centrant-se en el llibre que es presentava explicant amb detall

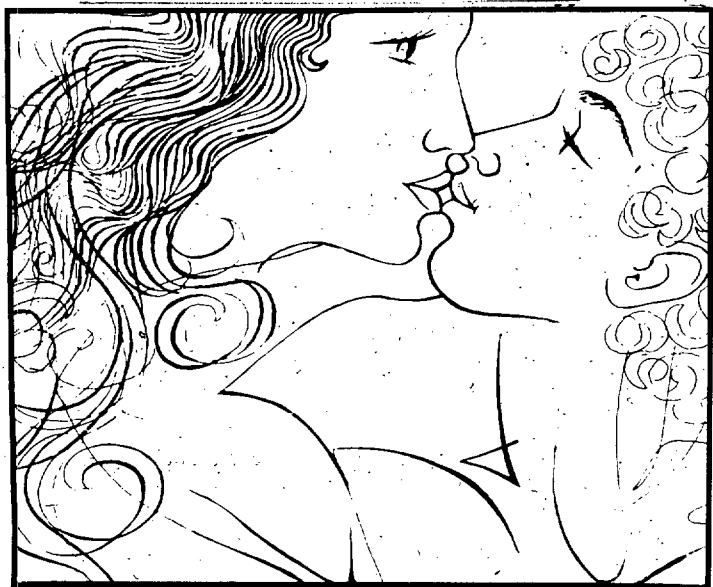

JORDI SIMON

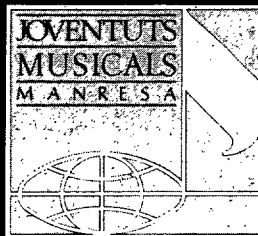
els contes i els aspectes del llenguatge i la poesia que caracteritzaven la seva obra literària.

En acabar la presentació, i abans de començar un reeixit col·loqui, els regidors de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Berga, Josep Carreras i Daniel Tristany van obsequiar els ora-

dors amb una medalla commemorativa del centenari de Ramon Vinyes. Aquest acte organitzat per L'Erol, les llibreries Astral, Huch i Sala amb la col·laboració de l'Ajuntament, va constituir el preludi del programa de la Diada del Llibre d'enguany.

A dalt, acte de presentació del llibre «Darrera les paraules» i a sota fragment d'una de les il·lustracions de Manuel Soteras.

a punt de solfa

La música tradicional (i II)

La Màgia, el simbolisme i la mitologia, tenen un lloc importantíssim en l'esdeveniment de les músiques tradicionals. També la funcionalitat i el perquè pràctic i útil del fet sonor, la senyalització i el reclam per a la caça, primera activitat d'adquisició coneguda per l'home; així com l'expressió de les creences i l'exercici del seus ritus, han trobat en les músiques primitives el vehicle idoni de les seves realitzacions.

La funcionalitat i les tècniques més elementals d'adquisició, com és la de la caça s'han vist des de la més remota antianitat acompanyades de la senyalització acústica i musical. També les societats agràries varen heretar aquell comportament musical dels homes primitius i encara avui poden escoltar cançons i tonades destinades a la sega, a la llaurada, al batre o bé a altres activitats sedentàries.

Naixement, ritus d'iniciació, ritus nupcial i fúnebre, són circumstàncies de la vida de l'home en les que la música hi té un paper decisiu. El cicle de l'any i els seus diversos esdeveniments i celebracions proporcionen a totes les societats un marc idoni per a l'expressió musical.

Quant als mitjans d'expressió d'a-

questes músiques cal tenir clara l'essencial dicotomia que presenta l'expressió vocal i l'instrumental. Ambdues fórmules, però, es conjunten manta vegades per obtenir un sistema híbrid.

Les emissions vocals determineixen els tils de repertori i la gènesi evolutiva dels instruments musicals està íntimament lligada al desenvolupament de les diverses activitats dels grups humans. La història dels instruments musicals s'ha de vincular amb les estructures socials dels diferents pobles en la mesura que determinats sonadors formen part del seu patrimoni cultural.

Per poder relacionar comparativament tots aquests factors i cercar la veritable vinculació d'aquelles músiques a la vida dels individus, les seves funcionalitats i el seu perquè d'ésser en les comunitats humanes que les practiquen, la moderna ciència anomenada etno-musicologia —estudi profund de les músiques tradicionals i populars—, proporciona tot un complex però interessantíssim camp d'acció i de recerca tendent a correlacionar sempre els fets home-música-societat amb miraments interdisciplinaris.

Novetats editorials a casa nostra per St. Jordi'84

Acaba d'editar el llibre "Poetes del segle XX"

Propers números monogràfics de "Faig" i cicle sobre narradors

Segons ha fet saber l'equip de coordinació de "Faig", revista literària, que acaba de publicar per a aquesta Festa del Llibre un volum recollint el contingut de les conferències del cicle "Poetes del segle XX", els propers números de la publicació aniran dedicats monogràficament a Foix, Carner i Carles Riba.

A més a més, aquest mes de maig organitza un nou cicle de xerrades que aniran dedicades als "Narradors del segle XX".

La revista **Faig** ha anunciat la publicació d'aquí a poc del seu número 22, dedicat monogràficament a la figura de Josep Vicenç Foix. Aquest número tindrà com a atractiu especial les il·lustracions que ha acceptat de realitzar l'artista plàstic Antoni Tàpies, i que inclouen una portada a tot color.

Faig preveu, a més a més, per a finals d'any la publicació d'un altre monogràfic, aquest

dedicat a Josep Carner i Carles Riba, amb motiu del centenari del naixement del primer i dels vint-i-cinc anys de la mort del segon.

D'altra banda, s'està treballant la possibilitat d'editar un número dedicat al grup de creadors del Maresme vinculats al col·lectiu "Capsa", "en la línia de concebre la revista no com de tesi sinó com a eina

d'intercanvi cultural, atenta a les iniciatives que es produeixen als diferents focus generadors que hi ha a l'àrea cultural catalana".

Aquest és el novè any d'edició de **Faig**, que fins al present ha posat a la venda un total de 21 números, amb una difusió estabilitzadora en els 600 exemplars per als números ordinaris i en 1000 exemplars per als monogràfics. L'autofinançament no els treu de problemes de liquidesa i esperen com aigua de rosada l'ajuda econòmica institucional: "Hem anat a una petició de subvencions programada, sabent abans i ben clar que volíem fer. Per als cicles de conferències hem tingut suport de l'Ajuntament i per a un llibre que acabem de treure, de la Diputació. Quant a la revista, hem demanat el suport de la Generalitat, la qual ens ha aplicat el mateix raser que a totes les publicacions: tenim això disponible, tenim

tantes peticions, doncs toca a tant per petició." Pere Fons, un dels membres del Consell de Redacció, afirma personalment: "Trobo greu que la Generalitat no vulgui entrar en criteris d'estètica ni de contingut a l'hora de les ajudes, ja que així, qualsevol cosa mal girbada, acaba rebent el mateix tipus d'ajuda que coses fetes amb dignitat per gent que s'hi trenca les banyes".

Proper cicle

D'altra banda, el grup de **Faig** ha anunciat, en roda de premsa de Pere Fons i Lluís Calderer, la celebració d'un cicle de conferències a Manresa sobre "Narradors del Segle XX". La primera part d'aquest cicle començarà el dia 4 de maig i es desenvoluparà al llarg dels quatre divendres d'aquest mes. Les conferències seran: el 4 de maig, de Joaquim Mallafrè sobre **James Joyce**. L'11 de maig, de Josep Murgades sobre **Frank Kafka**. El 18 de maig, de Lluís Calderer, sobre **William Faulkner**. I el 15 de maig, de Feliu Formosa sobre **Thomas Mann**.

Hi ha la intenció de recollir aquestes conferències en un llibre, com es va fer amb les pronunciades l'any 1982 sobre **Poetes del segle XX**. Aquest és el quart cicle que fa el grup de **Faig**, i està destinat tant a estudiants com a interessats en la literatura en general.

Les conferències tenen el suport econòmic i patrocini de l'Ajuntament de Manresa i la col·laboració de la Caixa de Barcelona, al local de la qual, al carrer Guimerà, se celebraran cada divendres de maig a partir de dos quarts de nou del vespre.

La revista ha encetat la seva "col·lecció literària" analitzant cinc poetes contemporanis

L'equip de "Faig" ha presentat aquesta Festa del llibre el recull de les conferències que es pronunciaren l'any 1982 sota l'epígraf "Poetes del segle XX", que a l'ensem dona títol al volum, editat per Edicions Intercomarcals, S.A. i Edicions del Mall, S.A., de Manresa i Sant Boi, respectivament. El contingut d'aquest llibre, doncs, se centra en l'anàlisi de les obres i les figures de poetes contemporanis com Carles Riba (a càrrec d'Enric Sullà), Eugenio Montale (per Josep Junyent), T.S.Eliot (per Alfred Sargatal), Jorge Guillén (a càrrec de Jaime Gil de Biedma) i

R.M. Rilke (per Lluís Calderer).

Segons declaracions del mateix equip de **Faig**, "és un llibre fet a Manresa, però no és un llibre xovinistament manresà, sinó un llibre més en català i per a tota l'àrea cultural catalana; això va d'acord amb la nostra voluntat que Manresa sigui un focus cultural normal que irradiï com poden irradiar els de Barcelona". Aquest pot ser el primer volum d'una sèrie ("Faig, col·lecció literària"), que aniria recollint les aportacions que es fessin en xerrades diverses,

com pot ser el cas del cicle sobre narradors contemporanis, que és ja a punt per al proper mes de maig. Els textos són en català llevat del que es refereix a Jorge Guillén, en el qual, per un obvi sentit de normalitat cultural, s'ha respectat el castellà original de la conferència de Gil de Biedma. Consta d'un centenar de pàgines i la seva edició ha estat possible gràcies al suport econòmic de la Diputació de Barcelona; es posa a la venda al preu de sis-centes pessetes (quatre-centes cinquanta per als subscriptors de la revista).

R..Felipó "El català al món"

Si bé no es tracta de novetat estricament del dia del Llibre 84, per proximitat i intenció cal ressenyar en aquestes pàgines el llibre de Ramon Felipó "El català al món", un exhaustiu recull de les publicacions i de les emissions de ràdio que utilitzen el català de forma íntegra o predominant arreu d'Europa, Amèrica i Oceania. L'autor està estretament vinculat a la Setena Regió i l'edició ha anat a càrrec de Editorial El Llamp, de Barcelona. Ramon Felipó va néixer a Manresa el 1950 i va residir alguns anys a Solsona i a Berga, ha publicat treballs a Regió 7 i és membre del Consell Assessor de la revista berguedana "L'Erol".

Onze artistes als "Quaderns de taller"

Una altra edició de la qual hem de fer esment aquí és dels Quaderns de Taller, volum segon, els quals van ser presentats ja a començaments de mes amb tota una quinzena d'actes. La seva publicació, però, no deixa d'estar vinculada a Sant Jordi ja que la seva aparició anual va lligada, segons el compromís que els seus autors van contreure l'any passat, a aquesta data. Gràcies al suport institucional, l'edició d'enguany surt per un preu equivalent al primer quadern i permet la inclusió d'un casette amb les músiques de Manuel Camp i Josep Padró. Els altres artistes inclosos són Jaume Badia, Josep Barés, Lluís Calderer, Enric Casas, Pere Fons, Josep M. Massegú, Pere Porquet, Joan Segon i Pep Pujol.

EXPOSICIÓ DE CERÀMIQUES

GALERIA D'ART **El Revés** CARRER NOU, 8

Del 28 d'Abril al 6 de Maig

HORARIS:

Feiners: 11 a 2 i 5 a 9 / Festius: 12 a 2 i 7 a 9

MENFIS/BERGA 1983

MECANO, AZUL Y NEGRO
I L'ORQUESTA MONDRAGON

MENFIS/BERGA 1984

COMENCEM ELS CONCERTS
EN DIRECTE

**Avui,
dissabte
28
d'abril
nit**

El grup **MENFIS**

presenta en directe:

el tecno més europeu de l'any

Rilke o la tristesa penetrant

JOSEP M^a. TRIPIANA

Vaig descobrir Rainer Maria Rilke per mitjà del llibre "Cartas a un joven poeta" (Alianza Editorial 1980) i automàticament va incidir en el meu estat d'ànim a la manera d'un revulsiu ja que commou el seu zel formós per la vida i, encara més, perquè crec que ho va experimentar a París malgrat els seus sofriments i fatigues. Rilke va arribar a París l'any 1902 després de plàcides estancias a Rússia i Worpswede. Va ésser aquella una etapa aparentment inestable durant la qual Rilke s'imbueix de la seva admiració per Rodin del qual va exercir com a secretari. Tant Rilke com Rodin són esclaus de la bellesa estètica, estimen la forma per damunt del concepte, potser per això Rilke diu que "...els poetes fan molt mal en queixar-se en comptes de transformar-se, durs, en paraules com el cantell d'una catedral es transforma en l'assossec de la pedra...". Rilke agraeix a Rodin el seu exemple de treballador constant, obstinat, per mitjà del qual li dona a entendre que l'art no és tant la conseqüència de l'estat anímic passatger que els romàntics anomenen inspiració, quan el fruit de l'elaboració continuada, pacient, dia a dia, a totes hores, és l'assoliment últim.

El poeta es troba sol a París, i és el seu un acte perfectament elaborat de llibertat, i ens invita a baixar en la seva soledat renunciant per part nostra a arribar a ser poeta i a partir d'aquest punt la vida trobarà camins nous i propis que és el més important.

Sé que és molt difícil salvar-se dels temes generals i retornar constantment als que ens ofereix la pròpia vida quotidiana; s'ha d'intentar com el primer home dir el que es veu, s'experimenta, estima i perd, però ¿com conèixer si això és així? Necessitem abans una educació del pensar. Aquesta educació ¿d'on ha de fer sortir

el pensar? ¿Ho ho ha de fer de la filosofia mateixa? El primer pas en aquest camí va ésser Sein und Zeit, l'obra d'Heidegger marcat decisivament per Rilke, el qual va conèixer el 1924.

Rilke li diu a Franz Xaver Kappus que intenti estimar les preguntes mateixes, com habitacions tancades i llibres escrits en un idioma molt estrany... No cal buscar ara les respostes perquè tampoc no les podem viure i en definitiva es tracta de viure-ho tot. Vivim ara les preguntes, potser després, poc a poc, sense adonar-nos-en, viurem, en un dia llunyà endinsant-nos en la resposta, un dia llunyà enfront de la temàtica central rilkeana: la mort, l'amor a la vida, a la dona, a Déu, l'escriptura. També l'art només és una manera de viure, i, hom, vivint de qualsevol manera, és pot preparar per a ell.

Una noia contempla la tomba de Rilke en el cementiri de Raron (Rilke va morir el 1926 de leucèmia, als 51 anys) i penso que amb massa facilitat entenem el final de quelcom en un sentit purament negatiu, com a simple cessació, com a detenció d'un procés, fins i tot com a deterior i impotència. La tomba de Rilke no significa final, acabament, reconcentració sobre les possibilitats més extremes sinó que forma part d'un context molt més ampli —el món, l'home, Déu, mirant cap al ser... Aquesta noia podria ben ser la presència projectada de l'escriptora Lou Andreas-Salomé en els poemets de Rilke.

Contemporani de Mann, Hesse, Einstein, Broch, Proust, Valéry... Rilke es nega a proporcionar una veritat constituïda, però desvetlla i fa viva la realitat que cada home porta dintre de si mateix. La força de Rilke resideix si de cas en el que constitueix el seu mateix limit: en la absència i el desdeny de tot sistema.

■ LITERATURA PER A GENT JOVE

J. Vallverdú: "El fill de la pluja d'or"

Edicions *La Galera* està protagonitzant una autèntica eufòria editorial que li permet d'oferir als seus lectors —majoritàriament joves— un reguitzell d'obres sàviament seleccionades.

És dins la col·lecció "*Els Grumets*" on podem trobar les més brillants narracions de tota mena: des del conegut i ja famós "*El zoo d'en Pitús*" de Sebastià Sorribas —que ja està per l'onzena edició— passant per les novel·les d'en Carbó amb la divertida "*Colla dels 10*" fins a obres de la Maria

Novell, Oriol Vergés, Jòles Sennell, Joan Barceló i molts d'altres.

De tots els autors, però, n'hem de destacar forçosament un, el nom del qual va tan lligat a *La Galera* que ens és impossible d'imaginar-los separats. Estem parlant, evidentment de Josep Vallverdú. Amb la publicació recentíssima de la seva última obra "*El fill de la pluja d'or*", són ja tretze els títols d'aquest autor, editats dins la col·lecció "*Els Grumets*".

"*El fill de la pluja d'or*" és una narració sorprenent. Els

qui hem anat seguint la trajectòria de les novel·les d'en Vallverdú estàvem avesats a dos grans tipus d'obres: les narracions amb més o menys fons històric o bé les aventures protagonitzades per animals. Tant ens hi havia acostumat l'autor que la sorpresa, després de llegir aquesta obra, ha estat gran. Josep Vallverdú ha deixat —no sabem si momentàniament— els seus personatges de costum, els seus escenaris habituals i s'ha llançat al món mitològic dels déus i dels herois. El resultat ha estat un llibre que explica la història fabulosa de Perseu, "fill de la pluja d'or".

És una narració magistral que no sols no deixarem de recomanar sinó que insistirem perquè es llegeixi ja que constitueix una font inesgotable de valors i coneixements. Un llibre que a més a més de ser llegit per pur plaer, permet de ser treballat àmpliament: des del punt de vista formal cal destacar, com en totes les obres d'aquest escriptor, el seu llenguatge acurat i elegant, la sàvia construcció de les frases, les descripcions carregades d'intensitat; en l'aspecte mitològic: la caracteritza-

ció tan diversa dels nombrosos personatges, la inevitable força del destí ("aquella força negra i decisiva que remou tot l'univers amb una bufada"); des d'una vertent més humana: el valor de la roblesa, l'esforç, "el foc de l'estimació" (capaç de canviar el destí)...

Una obra curulla de detalls on convergeix el bo i millor de la literatura d'en Vallverdú: escenes equilibradament patètiques en l'episodi de la recerca de les terribles Gorgones o en el de la noia encadenada. La solita mescla d'ironia i ingenuïtat en les escenes del jove Faetó i la d'en Narcís... I la sensibilitat! Aquesta gran sensibilitat de l'autor ben palpable en l'entendridora escena dels vells Filemó i Baucis, però sobretot en l'episodi on s'explica com Zeus fa concebre un fill a Danae. Són planes genials i carregades de poesia.

"*El fill de la pluja d'or*" serà sempre un bon regal. Especialment, però, ara amb motiu de la festa de Sant Jordi. Primer perquè és la Diada del Llibre, i segon perquè també Perseu va haver de matar un monstre tant o més maligne que el drac.

JOSEP MARIA ALOY

■ CREACIÓ

No temis la Babel

JOSEP FABREGAS

No et cremis, jovenet, en flams inútils. Oblida't del desànim i redreça't. Recull la fe que d'altres t'han robada perquè caiguessis al desert escèptic. Sigues audaç i amb nas ben fi olora per destriar de les pudents carnasses els valors positius que omplen la vida: No perdessis en va cap energia! La història del teu poble es fonamenta en voluntat de ser irreversible. Ets hereu d'un gran somni que trencaren. Ara no n'ets conscient, mes, l'intueixes. On els altres deixaren carn i ossos hi ha per a tu la ratlla de partida. Cal prendre la destal que saps més nova i esmolà-la ben fina amb mans de murri. Cal ser prudent, no pas covard, la selva recorda que és esclava de l'ingeni. Sigues orfe de pors i de tendències. Estima l'home pel valor de l'home, no pel vestit, el nas o la camisa. Fes esclaves les teves circumstàncies, no fos cas que et donessin captiveri a la presó servil del miserable. No breguis sol, la solitud és feble. Surt al carrer. Hi ha homes en potència. Dona'ls llum i no fum, que ja t'esperen. Sigues concret tocant de peus a terra. La veritat fa homes veritables i amb homes certs redreça't i fes via. No tenims la Babel, que hi ha principis que al nostre poble no la fan possible.

■ NOVETATS EDITORIALS

El bilingüisme a Catalunya

El bilingüisme a Catalunya, Investigació i psicologia, M^a. Angels Viladot Col·lecció "Quaderns de Pedagogia" Editorial Laia.

Maria Angels Viladot, amb els resultats obtinguts de les seves investigacions, tracta de resoldre en aquest llibre els dubtes que encara tenim sobre la veritable naturalesa psicològica i lingüística del bilingüisme, sobre quins són els seus efectes en el desenvolupament intel·lectual, lingüístic i emotiu de l'individu bilingüe equilibrat. El treball va merèixer el XIX Premi Martí Julià de l'Institut

d'Estudis Catalans. Un estudi seriós sobre els efectes en el desenvolupament intel·lectual, lingüístic i emotiu de l'individu bilingüe i una sèrie de reflexions sobre els aspectes socio-psicològics del contacte entre llengües a partir d'una recerca experimental.

El llibre aporta noves dades sobre el fenomen bilingüe i constitueix un material de referència bàsic per a tots aquests que vulguin conèixer i entendre una mica més aquesta complexa problemàtica.

■ PAS A PAS, AMB L'EVANGELI

"Feliços els qui creuran..."

JOSEP CASALS

Tenim quatre versions sobre els fets de la Resurrecció de Jesús i només coincideixen en les coses essencials. En moltes d'altres ens quedem sense saber què va passar exactament. Mentre Mateu i Marc parlen d'un desplaçament a Galilea, Lluc situa tots els esdeveniments a Jerusalem... Totes les diferències que puguem trobar llegint aquesta part dels Evangelis tenen la seva raó de ser i el seu significat. No és aquest el lloc per fer-ne l'estudi.

Un punt en què els quatre evangelistes coincideixen és la presentació dels dubtes de fe dels deixebles quant a la resurrecció de Jesús. En cap moment no se'ls veu propensos a inventar-se un fet com aquest.

Mateu, abans d'explicar que la seva missió és "convertir tots els pobles", ha deixat dit que "alguns deixebles, però, dubtaren". Marc repeteix, referint-se a Maria Magdalena i a dos altres deixebles, que els altres "no la van creure, no els van creure". I, a continuació, afegeix que Jesús "els reprotxà la seva incredulitat". Lluc en parla segons el seu tarannà. Quan tornen les dones del sepulcre, la reacció dels deixebles és que "aquesta història els semblà una quimera, i no se les cregueren". Poc després Jesús els dirà: "¿Per què us alarmeu? ¿Per què us vénen al cor aquests dubtes?". En un dels episodis més característics d'aquest evangelista (el del pelegrins d'Emaús que escoltaren el proper diumenge), es diu que "Déu impedia que els seus ulls el reconeguessin". Finalment, els deixebles acaben creient en la resurrecció quan el mateix Jesús "els obrí els ulls perquè compreguessin el sentit de les Escriptures".

A l'evangelí segons sant Joan tenim el cas d'un deixeble, Tomàs, el Bessó, que ens és proposat cada any com a model en la capvuitada de Pasqua. El seu dubte és evident. I Jesús acabarà dient-li: "No siguis tan incrèdul. Sigues creient". La resposta de Tomàs és sincera i espontània: "Senyor meu i Déu meu". Heus ací com Déu, a vegades es fa trobadis al final d'un dubte. I com un fet semblant li permet a Jesús de pronunciar unes paraules de benaurança. El resultat serà, com diu l'evangelista, que, "havent cregut, tinguem vida en el seu nom". El temps pasqual és una bona ocasió per desitjar-ho.